

ÉLETTÜNK

III. évfolyam 5. szám (13. Jahrg. Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

1981 május

Akit nem szabad elfelejteni!

Mindszenty bíboros halálának 6. évfordulójára

Május 6-án lesz hat éve, hogy Mindszenty József, magyar hercegprímás, meghalt. — Tavaly, az öt éves halálévfordulóról Rómában akartunk megemlékezni, de a tervezett zárandoklatot a Castelli Magyar Gimnázium körüli válság és annak ismert következményei megakasztották. Hívei és tisztelői közül sokan szemrehányással illeltek ezért minket.

Az idén újra az októberi római nagy zárandoklaton akarunk megemlékezni róla. Mostani halálévfordulóján álljanak itt az ő tulajdon szavai, amelyeket számkivetése lelkipásztori feladatáról mondott. — Ez a megnyilatkozása Caracasban, halála előtt két héttel történt:

*

„Azzal kezdem, hogy nem hivatalos megbízatással járom a világot. Mikor

szabadságom visszanyertem, több bíboros, érsek, püspöktársamtól kaptam meghívásokat. Ezeket használom fel arra, hogy az én négy világrészben szétszórt magyarjaimat felkeressem s ahol az emigráns sors elcsüggeszti őket, lelket próbáljak önteni beléjük.

Mióta két világháború katalizmája az emberiségre rászakadt, a magyarság — mely a múlt század végéig alig ismert kivándorlást — lett az a középeurópai nép, melynek minden harmadik tagja hazája határán kívül élni kényszerül.

Kiszabadulásom óta, öreg fővel, be-

jártam Európában, Kanadában, az Egyesült Államokban, Délafrikában, sőt nemrég Ausztráliában is az ott szétszórt magyar települések jórészét. És most megvallom, e tíz nap után boldog vagyok, hogy éppen itt Venezuelában léphettem először Délamerika földjére. Más földrészekeken élő embernek nincsenek igazi fogalmai a földgolyó túlfelőlélő kontinensekről. Itt Caracasban most a főváros hét tén legnagyobb templomában volt alkalmam a szentmiseáldozatot bemutatni, nemcsak magyar híveim,

de sokszor nagy többségében az őslakó venéz hívők sokasága előtt.

Már az a tény, hogy engem, a számküzdött bíborost, fogadtak, ahogy homilium tolmácsolásban hallgatták, vagy ahogy a nagy Simon Bolívar emlékművének megkoszorúzásakor az utca egyszerű népe is lelkesedve körülvett, azt az érzést kelti az emberben, hogy... ennek az országnak keresztény népe még átérzi, mivel tartozik Istenének azért, hogy ilyen természeti kincsekkel áldotta meg hazáját. Folyton az volt az érzésem a szent szertartások után, hogy itt a lelkek legnagyobb része úgy látszik ellenáll a keleti ateista vörös pestisnek, de Nyugat züllésének is!

Ha kérdeznék, mi a legnagyobb élményem ebből a gyönyörű tíz napból, nehezen tudnék választ adni. De a legutolsó nagy élményeim egyike, sajátos jellegénél fogva, nagyon élénken fog megmaradni emlékezetemben: szombat reggelre meghívott az Academia Militar, hogy Venezuela függetlensége ünnepnapján sok száz, tén ezer, növendék katonának, kadettnek, tábornokuk jelenlétében, tábori püspökük segédletével, misét mondjak. Nehezen fogom elfelejteni, mikor a kemény katonai fegyelemben, déceg tartással felsorakozott fiatal kadettek és akadémiai növendékek, csengő hangon mondták velem együtt a mise latin szövegét, pompás együttesben énekelték a szent egyházi énekeket és én beszélhettem nekik rabságban sínylődő országom küzdelmeiről, melyet ezer éven át folytatott, karddal és keresztel a kezében, Hazája és a kereszténység védelmében. Én, a számküzdött, világhíró bíboros, tehettem ezt az Önök nagy szabadságünnepén; az Önök nagy hőrszára való megemlékezéskor, aki karddal kezében vívta ki az Önök szabadságát. Azt a szabadságot, melyet most Önök és a mi közös Anyaszentegyházunk élvezhet ma itt, miközben a világ egyik fele ateista rabságban sínylődik.

Ne kérdezzenek tőlem, kérem, szenvedéseimről, fogságomról — nemsokára spanyol nyelven is megkaphatják emlékirataimat. Ott minden ilyen természetű kérdésre, az igazság és a történelmi hűség szellemében igyekeztem felelni. Inkább én kérem Önöket, akik tíznapos ittartózkodásom alatt, irányzatra és pártállásra való tekintet nélkül, annyi rokonszenvet mutattak irántam és az ügy iránt, amit képviselek, támogatásuk továbbra is eltiport nemzetem ügyét és a küzdelmet, mely az egész válságba jutott keresztény világ küzdelmének is egy része.

Bíboros társamnak, José Humberto Quintero-nak, José Ali Lebrun érseki helytartónak, a magas klérus tagjainak irántam tanúsított különleges figyelmét lesz módom külön is megköszönni, úgyszintén Rafael Calvera volt köztársasági elnök úr és több más a venezuelai közéletben ismert férfiú szíves figyelmét.

Akiknek Önökön keresztül kell köszönetet mondanom, az a sok általam kevésbé ismert hatósági férfiú, akik biz-

(Folytatás a 2. oldalon)

A Teremtő munkatársai

Isten az édesanyák szívébe rejtette a befogadó szeretet mélyesleges melegségét, érzésvilágukba a termékeny teremtésben való részvétel vágyát. Az új élet jelentkezését és titokzatos növekedését szavakba nem önthető bensőséges érzéshullámok, jövőbe néző tervezgetés, boldogságvárás kíséri. Minden elkövetkező szenvedés, csalódás, nehézség eltörpül a mellett az öröm mellett, amelyet az isteni teremtés boldogságát érző édesanyja megél, amikor részese lesz a teremtésnek, a Teremtő legfelsőbb munkatársává válik.

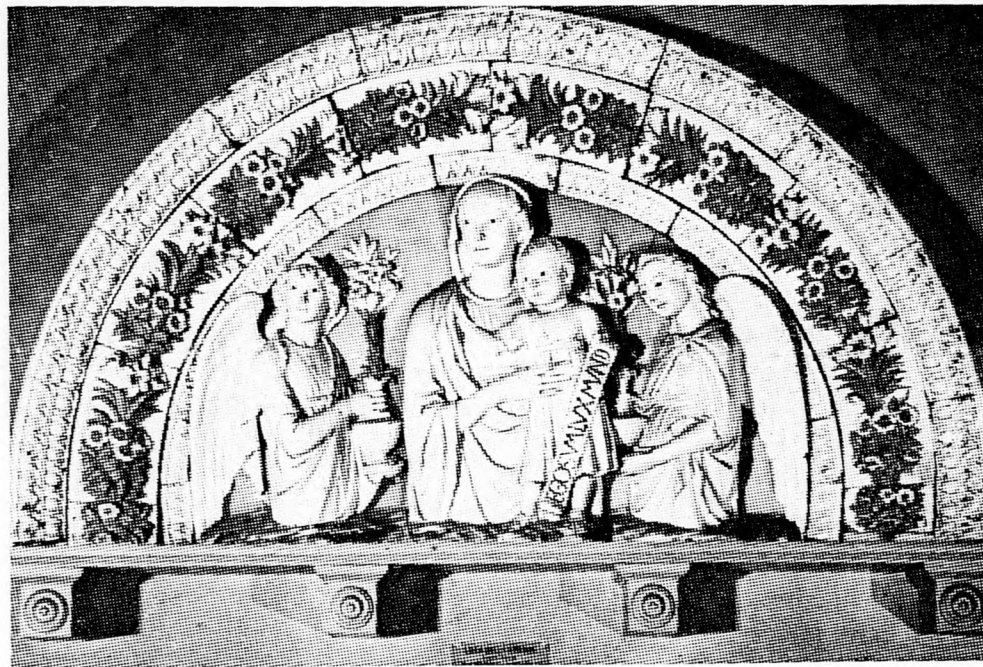
De az értékhasadás veszélyébe kerül az az édesanya, aki gyermekében csupán anyai ösztönének, vagy az odaadási vágy kielégítésének objektumát látja és így is kezeli.

Hasonló veszély fenyegeti azt is, aki a teremtésből nem jut el a Teremtőhöz, sőt az utóbbit esetleg megtagadja. A Teremtő elvetésétől pedig csak igen kis lépés vezet a teremtéshez, vagyis a gyermek elvetéséhez, amint ezt lépten nyomon halljuk, látjuk, olvassuk.

Aki lassankint jut el a belátására, hogy ő a Teremtő munkatársa, annak segít Mária a hitbeli lépegetésre. Isten ugyanis öröktől fogva végtelen szeretettel szemlélte Máriát, aki szívében hordozta teremtőjének Lelkét, szíve alatt pedig emberi alakot öltött testét. A kettő magyarázhatatlan érintkezése megszentelte Máriát. Így vált Szűz Mária a példaképen túl minden édesanya számára érthető és érzékelhető valósággá. És Mária kézen fogva vezet el a megszentelt anyaságra.

Sohase felejtsek hát az édesanyák, hogy ők a Teremtő közvetlen munkatársai. Az Istenanya segítségével, közbenjárásával legyenek méltók a legszebb evilági tisztásra, a megszentelt édesanyai méltóságra!

Fejős Ottó

Luca della Robbia: MADONNA ANGYALOKKAL
Mázás terrakotta, Firenze, Nemzeti Múzeum

Ének Szűz Máriáról

Vásárhelyi András éneke

Angyaloknak nagyságos asszonya,
Úr Jézusnak bódogságos anyja,
Menyországnak szépséges ajtója,
Paradicsomnak vagy szélös kapuja!

Neked szólunk szűzeknek virága,
Minden szenteknek oly nagy vigassága,
Angyaloknak ő nagy tisztasága,
Pátriárkák ő nagy dicsősége.

Reád néznek szenteknek szemei,
És véneknek keserves szívei,
És árváknak nyomorult ihai,
Bűnösöknek óhajító lelkei.

Esedezél mi nagy igazságunk.
Mi szüönként, mi nagy bátorságunk,
Szent fiadnak, mi nagy tisztességünk,
Halálunkról mi nagy reménységünk.

Árvaságnak kegyes táplálója,
Özvegyeknek mgoltalmazója,
Szegényeknek meggazdagítója,
Számkiveitéseknek megbódogítója.

Siradalmas nekünk mi életünk,
Es minekünk mi sok vétkezetünk;
Rettenetős nekünk vétkezetünk,
Ha te nem léssz mi nagy segedelmünk.

Asszonyoknak szépséges tüköre,
Férfiaknak tisztos győzedelme,
Halottaknak ő nagy hiedelme,
Ördögöknek ő nagy töredelme.

Halottaknak megszabadítója,
Törököknek megnyomorítója,
Királyoknak jó tanácsadója,
Magyaroknak mgoltalmazója!

Ezt szerzették Pestnek városában,
Ugyanottan Szent Péter utcájában;
Születet után elmúlt időben
Ezeröttszáz és nyolc esztendőben.

Vásárhelyi András, énekköltő, ferenc-rendi szerzetes volt. Írásos adatunk van rá, hogy 1526-ban a törökök Mohács közelében meggyilkolták. Szűz Máriáról szóló, rövidítve itt közölt híres „cantilena”-ját több kéziratos imádságos könyv, jelesül a Peer- és a Tewrewk-kódex őrizte meg. A versfőkből a szerző neve (Andreas de Vasarhel) kideríthető. A pesti „Szent Péter utcában” (ma Kosuth Lajos utca) volt az obszerváns ferencsek kolostora.

PROF. DR. MEHRLÉ TAMÁS OP:

A test feltámadása

„ÉRZÉKI TESTET VETNEK EL, SZELLEMI TEST TÁMAD FÖL“ (1 Kor 15, 44)

Jézus a feltámadottak zsongéje

Sz. Pál dolgozta ki elsőnek a feltámadás teológiáját. Számára Krisztus feltámadása a mi jövőnk feltámadásunknak alapja és záloga. „Ha Krisztus nem támadt fel, semmit sem ér a hitetek, mert még mindig bűneitekben vagytok... Ha csak ebben az életben reménykedtünk Krisztusban, szánalomra méltóbbak vagyunk minden embernél” (1 Kor 15, 17-19). De mindezt a feltevést megcáfolja Jézus feltámadásának a ténye. Maga Sz. Pál és sokan mások meggyőződhetnek a feltámadásról, hisz látrák a feltámadt Jézust. Az apostol tehát így folytatja: „Am Krisztus feltámadt halottaiból, mint a holtak zsongéje. Egy ember által jött a halál, egy ember által jön a holtak feltámadása is. Amint ugyanis Ábrahám-ban mindnyájan meghalnak, úgy Krisztusban mindnyájan életre kelnek” (1 Kor 15, 20-22). Jézus feltámadásával Isten végső uralma, az emberiség eschatológikus kiteljesülése már elérkezett, egyelőre csak a saját személyében, de majd a világ végén mindazokban is, akik hisznek benne. Az elkárhozottak is feltámadnak testükben, de nem a krisztusi életre, nem megdicsőült testben.

A feltámadás időpontja

Újabban vannak teológusok, katolikus részről is, akik talán kellő filozófiai tájékozottság hiányában nem tudják felfogni az anyagtól függetlenül is létezni tudó teremtett szellemi létet. Ezért, meg talán bizonyos ellenszenvből a skolasztikus teológia iránt, nem akarják elfogadni, hogy az emberi lelkek a halál után a feltámadásig test nélkül léteznek. Mivel másrészt a feltámadást sem merik tagadni, feltételezik, hogy Isten az embert közvetlenül halála után láthatatlan módon feltámasztja. Úgy mint Jézus a halála után láthatatlan módon feltámadott és bement Atyja dicsőségébe — hisz csak időnként jelent meg a tanítványoknak — úgy lenne az emberekkel is. Am ez a nézet nem tesz eleget a Szentírás tanításának, amely a test feltámadását mindig a világ végével hozza kapcsolatba. Ellenmond XII. Benedek dogmatikai meghatározásának is (1336), amely szerint a megholtak lelkei, ha teljesen megiszultak, még a feltámadás előtt, Istent színről színre látják és örök boldogságukat így elnyerik (DS 1000). Azonkívül Jézus teste feltámadása után már nem volt sírban. Ha viszont az emberek általában közvetlenül haláluk után támadnának fel, amikor testük

még a sírban nyugszik, akkor fel kellene tételezni, hogy egy egészen más testet kaptak. Már pedig ha nem is szükséges, hogy a feltámadt test mindazokat az anyagi részecskéket tartalmazza, melyek valamikor hozzá tartoztak — a mai tudomány szerint testünk anyaga állandóan kicserélődik — mégis a halálnak alávetett és a feltámadt test között bizonyos anyagi folytonosságnak is kell lennie, különben inkább más testben mint újjáalakított régi testünkben támadnánk fel.

A feltámadt test tulajdonságai

A feltámadást értelmi érvekkel bizonyítani nem tudjuk, viszont lehetőséget sem lehet kimutatni. Minden hitvitakozás a természettudományokra eleve helytelen. A természettudományok a meglévő jelenségeket tanulmányozzák és bizonyos törvényszerűségeket iparkodnak e jelenségekben felfedezni, de nem tudják megmondani, hogy Isten számára mi lehetséges. Isten, aki a semmiből teremtette az egész anyagi és szellemi világot, épp úgy a meglévő anyagot hasznosítva, testünket is újja tudja alakítani, életre támasztani. A feltámadt testek különben sem a földi élet fizikai és biológiai törvényeinek lesznek alávetve, Isten más törvényszerűségeket tud adni nekik, anélkül, hogy megszűnnének igazi testek lenni. Elég a feltámadott Jézusra gondolnunk: igazi látható, tapintható teste volt, a szegkek nyoma sem tűnt el testéről, mégsem kötötték a földi élet törvényszerűségei: zárt ajtókon át jött az apostolokhoz, tetszése szerint vált láthatóvá és tűnt el szemük elől. A feltámadás teljesen Isten végtelen teremtői erejének a titka.

Sz. Pál azt a radikális változást, mely a feltámadáskor testünkkel történik, a következő ellentétpárokkal írja le. A testet „romlásra vetik el — romlatlannak támad föl. Dicsőtelenül vetik el — dicsőségben támad föl. Erőtlenységben vetik el — erőben támad föl. Érzéki testet vetnek el — szellemi test támad föl” (1 Kor 15, 42-44). A szellemi test nem azt jelenti, hogy a feltámadottaknak nem lesz anyagi testük, hisz akkor nem beszélhetnénk a test feltámadásáról, hanem hogy testük átszellemesített test lesz, olyan, amely az Istenben megdicsőült léleknek megfelel.

Örök sorsunk a jelenben dől el

Jézus feltámadása mintegy előlegezte a világ végén történő feltámadást. Azonban a kegyelemen élő ember már magában hordja a feltámadás csíráját. „Azt kérdezhetné valaki — írja Sz. Pál —, hogyan támadnak föl a holtak? Milyen testtel jönnek majd elő? Okatlan! Amit elvetsz, nem kel életre, ha csak előbb meg nem hal. Amit vetsz, nem a növény, mely csak azután fejlődik, hanem a puszta mag, például a búzaszem, vagy más egyéb. Isten pedig testet ad neki tetszése szerint, mégpedig minden magnak a neki megfelelő testet” (1 Kor 15, 35-38). A kegyelem az örök élet magva bennünk és ezért egyben a feltámadás csírája. Örök életünk sorsa már itt a földön dől el, hasonlóképpen a feltámadásunk is, mert Isten majd a hozzá való kegyelmi közelségünknek megfelelően alakítja feltámadt testünket.

Többet nem igen mondhatunk a test

feltámadásáról, ha nem akarunk felelőtlen és alaptalan feltevésekbe bocsátkozni. Sommi értelme nincsen, hogy a feltámadt test tulajdonságait közelebről próbáljuk meghatározni. Elég tudnunk, hogy feltámadás Isten mindenhatóságának, igazságosságának és szeretetének a műve és titka. Ezért Sz. Pál miután még egyszer a végső és visz-

szavonhatatlan eszkatológiai történet leírta, a hiveket a gyakorlati keresztény életre buzdítja: „Mikor pedig a romlandó test romlatlanságba öltözik, s a halandó halhatatlanságba, akkor válik valóra az Írás szava: A győzelem elnyelte a halált. Halál, hol a te győzelmed? Halál, hol a te fullánkod?... Legyetek állhatatosak és rendíthetetlenek, szeretett testvéreim! Fáradjatok minél többet az Úr ügyéért szüntelen, hiszen tudjátok, hogy fáradozástok az Úrban nem hiábavaló!” (1 Kor 15, 54-58).

A Katolikus Egyház és a Hazafias Népfrent

A MAGYAR PÜSPÖKÖK TAVASZI ÉRTEKEZLETE

A Magyar Katolikus Püspöki Kar március 10—11-én tartotta meg tavaszi értekezletét. — Fontosabb bejelentések: A Lourdes-i Eucharisztikus Kongresszuson, július 16—23, ahol II. János Pál pápa is jelen lesz, a magyar püspökök, papok és hívek nagyobb számban vesznek részt. — Kalkutta-i Teréz anyának a magyar katolikusok másfél millió Forint értékű gyógyszeres küldte, a nápolyi földrengés károsultjainak pedig négymillió Forintot. — Nagyobb adományokkal segítik elő az idén a katolikus iskolákat és a budapesti Szeretetotthont. — Cserháti József pécsi püspök arról számolt be, hogy a külföldi segélyszervezetek adományaiból több renoválásra szorult egyházi épületet újítanak föl. — Szent Imre 950. halálfordulója alkalmából november folyamán Esztergomban lesznek ünnepségek. — Szent Erzsébet halálának 750-ik évfordulójáról pedig Sárospatakon ugyancsak novemberben emlékezik meg a magyarság.

A HAZAFIAS NÉPFRENT KONGRESSZUSÁN

„Hass, alkoss, gyarapíts: s a hazafényre derül!” — Ez a Kölcsey-idezet volt a mottója a Hazafias Népfrent március 14—15-én megtartott VII. kongresszusának. A gyűlésen Kádár János a Hazafias Népfrentot a nemzeti összefogás intézményének s a szocialista rendszer nélkülözhetetlen alkotóelemének nevezte. Beszélt a kongresszuson Lécai bíboros, magyar primás is. Örül annak, mondogta, hogy a kongresszus a családot a társadalom tartópillérének tekinti. Hogy minél életképebbé tegye, elsősorban a többgyermekes családoknak juttatja az egészséges új lakásokat. Hogy ajánlja a két-három gyermek elfogadását az egyik helyett. „Aki vagyok, szomorúan nézi azt, aki lehetnék!” Ez áll nemcsak az egyénre, de a családra is. Ezért helyesen állapította meg a kongresszus: Oktalan volna az olyan nevelés, amely a gyermekek előtt nem tárná fel, hogy az eszményi jó mellett ott leselkedik az erkölcsi rossz is. — A neveléssel kapcsolatban rámutatott a tömegmédiák: újság, rádió, televízió építő kultúrunka mellett arra a romboló munkára is, amivel szórakoztatás ürügye alatt „pellengérré állítja a házasságot, megvető módon mutatja be a szülőket gyermekeik előtt”...

Az iskola feladatáról beszélve, a primás többek közt ezt mondogta: „A szocialista Magyarország építésében... a különböző világnézetű emberek egyformán értékes munkát teljesítenek a magyar népért. Ezért minékünk, hívő embereknek, az a kívánságunk, hogy 'ne csak sok' pedagógus, hanem minden pedagógus a magyar művelődés teljes egé-

szének valóságában gondolkodjék és a vallásszabadságot biztosító magyar alapítvány nemes szellemében cselekedjék.”

Aki ismeri az otthoni Egyház-Állam közti viszonyt, nagyon sokat megért ezekből az óvatos szavakból. — „Ahogy lehet” — ez a „kis lépések” valláspolitikája ma otthon. — Önkénytelenül fölöl azonban a kérdés: Valóban ez az a maximum, amit ma Magyarországon a Kat. Egyház megkövetelhet? Ma, amikor világszerte inog az emberi szabadságot lábballá tipró rendszerek alatt a talaj? — A magyar hivatalos egyház minden megnyilatkozása a lelkiismereti szabadság felé olyan félénk és szerény, mintha a történelmi magyar egyház elenyésző kisebbséget képviselne az otthoni „ateistákkal” szemben. — Tudjuk, a magyar katolikus öntudat sajnos ma nem mérhető össze a lengyelrel, de azt is tudjuk, hogy állandó presztizsvesztesége ellenére is sokkal nagyobb társadalmi súlyt képvisel, mint azt a hivatalos megnyilatkozások sejtetik... Ne csodálkozzunk tehát azon, ha idekint és otthon a papságban és a hívekben kikitör a türelmetlenség és határozottabb irányítást várnak. Azon sem, ha sokakban a hivatalos egyházzal szemben néha felmerül az „ancilla”, „a rendszer kiszolgálója” gondolata is.

MIÉRT CSAK AZ EGYHÁZ?

A béke és együttműködés érdekében miért legyen csak az egyház tekintettel egy idegen, sőt nemzetellenes kisebbség érzékenységére és érdekeire, amely most is kész Hazánk és népünk érdekeit másoknak alárendelni?

Kádár János a Hazafias Népfrent kongresszusán azt állította: „Az állam és az egyház viszonya rendezett”. — És ezt így okolta meg: „Mert képviselői letették az esküt a Magyar Népköztársaság alkotmányára és azt tiszteletben tartják.” — Miért csak az egyházak tartásuk tiszteletben, amikor az állam nem tartja meg? — Azt is mondogta Kádár János: „Az állam tiszteletben tartja a lelkiismereti szabadságot és az egyházak autonóm működését.” — Hát akkor miért nincs ma szabad hitoktatás Magyarországon? Miért van hátrányban az a szülő és az a gyermek, aki vallását gyakorolja és gyermekét hittanra küldi? És miért nem szabad pedagógusok és állami alkalmazottak gyermekeiket megkeresztelni? Miért tilos ezek számára az egyházi esküvő? És miért kell „pendlizniük” egyik városból vagy városrészből a másikba ha templomba akarnak menni? Miért írja elő még mindig az Állami Egyházügyi Hivatal azt, hogy kit lehet a szemináriumokba felvenni? Kit szabad fölszentelni? És kit hová lehet elhelyezni egyházi szolgálatba?

H. F.

AKIT NEM SZABAD ELFELEJTENII!

(Folytatás az első oldalról)

tonságomról, közlekedésem kényelméről oly páratlan aprólékosággal gondoskodtak. És legfőképpen Önök útján küldöm áldásom Venezuela derék, keresztény erényekkel büszkélkedő minden fiának.”

*

Közvetlen elutazása előtt még meglátogatta Venezuela elnökét, Carlos Andrés Pérezt. — „Ismerem kálváriáját, — mondogta az elnök — és mindenkor figyelemmel kísértem azt...”

Az ottani krónikás, Palágyi Ferenc, így fejezi be írását: „Sírva búcsúztunk el Tőle. Utóljára megáldott bennünket és a Himnusz eléneklésével váltunk el egymástól. Sajnos, örökre...”

VIDA ISTVÁN (Tübingen):

Elavult, vagy még időszerűbb?

A Quadragesimo anno mérlege

(1.)

Amióta 1931. májusában XI. Pius pápa szociális körlevele megjelent, elég sok idő telt el és sok minden ment át az emberiség. Lezajlott a történelem legpusztítóbb világháborúja, Afrika, Ázsia és Európa politikai térképén hatalmas változások jöttek létre, a technikai fejlődés pedig horizontunkat az atommaglyától a világűrrepülésig tágította. S mennyi új vagy újszerű felismerés, kérdés foglalkoztatta időközben a pallérozott agyakat, de nem kevésbé az egyszerűeket is! Magyarországon a lakoságnak mintegy 60 %-a, vagy 6 milliónyian a világon se voltak, amikor a Quadragesimo Anno megszületett. Talán el is avult? — kérdezhetik az idősebbek is, akik már nem emlékeznek rá pontosan, különösen pedig azok, akik csak hírből hallottak róla. A kérdésnek két főoldala van. Az egyik: hoztak-e gyogyulást a modern társadalom bajaira az enciklikától eltérő, sőt azzal ellentétes irányelvek alkalmazásával? A második: hozott-e lényegesebb javulást az enciklikához igazodó, vagy ahhoz közelebb álló alapelvek gyakorlati követése? Ma, félévszázad elmúltával a Quadragesimo Anno érvényessége, helyessége tehát mindenképp fölért — tényleg?

A LÁNCIDI VITA

Mielőtt ún. téziseit felidézném és megvizsgálom, be kell számolnom egy öreg kommunista barátommal folytatott beszélgetésről, Buda és Pest között a Lánchidon, 1943-ban. Azt fejtegette nekem, aki egy akkor radikálisnak nevezett keresztény munkásmozgalmához tartoztam, hogy Marx és Engels csaknem száz év es elmélete aktuálisabb, mint a tíz évnél alig idősebb pápai kiáltvány. A társadalmi rendszerek folyamata olyan hosszadalmas, hogy 5—10 évtized egy emberélet néhány hónapjához vagy esztendejéhez hasonlítható. Utóbbiban igazat adtam neki és megemlékeztem, hogy a keresztény szociális elmélet kezdetei is a 19. század elejére nyúlnak vissza, a pápák pedig néhány évtizeddel később kapcsolódtak bele, különösen XIII. Leótól kezdve. Az ő „*Rerum novarum*” kezdetű megnyilatkozásáról beszélgetőtársam tudott már, sőt arról is, hogy annak 40 éves évfordulóján jött XI. Pius új enciklikája.

— Hagyjuk a részleteket, Mester — mondta tréfásan —, világítsa meg inkább röviden, tud-e jobbat, mint a „kisajátítók kisajátítása”, vagyis a tőkésosztály megsemmisítése?

— A különbség közöttünk az — válaszoltam —, hogy maguk állami bürokraták a termelés és az üzemek élére, mi pedig hasznosabbnak tartjuk a saját terhére és vesztélyére működő vállalkozót, akit egyrészt a jogilag egyenrangúvá tett munkavállalók, másrészt független állami hatóságok ellenőriznek szociális szempontból.

— Ha a mai gazdasági vezetőink, a munkásosztály megtestesítői rossz bürokratákká vedlenének — válaszolta hitetlenkedve —, akkor készek vagyunk fontolóra venni a maguk ideológiáját.

Ebben maradtunk, nem sejtve akkor, hogy hamarosan ténykérdéssé válik elméleti vitánk. Mindenhogyan sajnálom, hogy kommunista barátom még 1945-

ben meghalt s nem foghattam szaván, legalább elméletben. Azóta s ez találkoztam olyan káderrel, aki az élenjáró elméletet megkérdőjelezni merete volna.

AZ ÉLET TÖRVÉNYEI

És most vissza a Quadragesimo Annohoz, amelyet azóta minden pápa, legutóbb II. János Pál is megerősített s amelyről szigorúan kritikus szerkesztője, a most 91 éves Nelling Breuning páter minap azt jelentette ki, hogy tételei időállóak, maradandók, tehát nemcsak ma, hanem a jövőben is érvényesek.

„Ám, mire valók ezek a tételek?” — érdeklődnek a mai szekularizált társadalom jószándékú tagjai. „Talán bizony egy képzelt egyházi állam alkotmányában kellene azokat érvényesíteni?” A legtöbben azonban azt kérdik, mi köze az egyháznak az országok gazdasági és társadalmi viszonyaihoz? Enciklikánk először is ezt tisztázza: az egyháznak — úgymond — joga, de kötelessége is az ember életét, boldogulását érintő problémákat valláserkölcsi szempontból mérlegelni és azokhoz állást foglalni. Ezeknek a problémáknak jelentős része közösségi, társadalmi jellegű. Ezek szervezeti, technikai oldalával nem foglalkozni, legfeljebb, ha egyértelműen világos, hogy bizonyos rendszerek, illetve struktúrák gátolják az ember erkölcsi fejlődését. Ez magában foglalja magától érthetőleg mindenegyes személy természetadta képességeinek — bibliai szóval: talentumainak — optimális kifejtését, azaz ennek a lehetővé tételét.

A „természetadta”, mint kiindulási szempont s vele kapcsolatban a „rendeltetészerű”, mint az intézmények és működésük kritériuma, úgyszólván alapköve a keresztény világszemléletnek. Az enciklika rá épül, az ember dolgában is érvényes természeti kerettörvénynek a Teremtő által hozott bizonyosságára, amely változó koroktól lényegét tekintve független. Egyén, család, nagyobb közösségek, lakító-, alkotó- és termelő-„műhelyek”, intézmények, fel az államig, egy maradandó értékrendhez kell igazodjanak. Nemcsak társadalmi keretekről, — többé, vagy kevésbé „meghatározó” környezetről van azonban szó, hanem a benne élő, ható ember objektív etikájáról is, amelynek hiánya önkényes napirányításokkal nem pótolható.

IGAZI VÁLTOZÁS FELE

Ha értjük a fundamentumot, könnyűszerrel áttekinthetjük a Quadragesimo Anno főtételeit, tömondatokba sűrítve. Hogy egy gazdasági rend minél több ember kultúrszükségletét minél megfelelőbben biztosítsa, szabad vállalkozásra és versenyre kell épülnie. Viszont ez nem lehet korlátlan; a jó szempontjából szabályoznia kell az államnak törvényekkel, a társadalom érdekcsoportjainak intézkedésekkel. Mind a monopolkapitalizmus, mind az államigazgatásos tervgazdaság (más szóval „megvalósult szocializmus”) megöli az egészséges gazdasági élet idegrendszerét. A közjó előmozdítása, mint végső szempont dönti el azt is, hol legyen határa a személyi tulajdonnak. A termelési eszközök általános és öncélú államosítása nem szünteti meg a kapi-

talizmus elfajulásait, hanem növeli azokat: totális államhoz és szuperkapitalizmushoz vezet.

Az ún. szocialista szektor jogosultságát a gyakorlati eredmény, a valódi közérdek, nem pedig ideológiai előítélet hivatott eldönteni. Az egyéni vállalkozás legyen a szabály, a kollektív a kivétel. A nagy változást a „munkából élők” számára csakis új hatalmi hely-

Hitvalló bátorság és áldozat

A KELETNÉMETORSZÁGI KATOLIKUS PÜSPÖKÖK KÖRLEVELE

A keletnémet katolikus püspökök pásztorlevele mindenekelőtt bátorságra biztatja a híveket. Hangsúlyozza: tudják, milyen nehéz a hívek sorsa, de biztosítják őket, hogy a püspökök állandóan osztoznak gondjaikban. Nem könnyű kommunista államban megmaradni kereszténynek, de lehet és kell megmaradni. Rámutatnak a püspökök: az állam a tömegtájékoztató szerveken és különböző tanfolyamokon, állandó propagandával hirdeti, hogy az ország úton van a kommunizmus felé és ennek folytán a vallás szükségképpen megszűnik, a vallásnak nem lesz többé helye. Ezt az ateista diagnózist nyomon kíséri a gyakorlati materializmus. Ilyen körülmények között a keresztény ember legfőbb védekezési lehetősége a bator hitvallás, annak megvallása, hogy ilyen körülmények között is, itt és most — keresztények vagyunk. Ez a bator hitvallás egyben a jövőbe vetett hit alapja is. A kommunista államban — ez esetben Kelet-Németországban — a katolikus hit mintegy kisebbségben van, azt lehet mondani: diaszpóra életet él. A diaszpóra sok hátránnyal jár, de ugyanakkor a remény csírája is, hisz maga a szó, ez a görög szó, arra utal, hogy a vetést, a magot szétszórják. És a vetés után az aratás jön. Isten azt akarja, hogy az ateista államban is jelen legyen, — éppen a keresztények által.

Tudjuk — hangoztatják a keletnémet püspökök —, hogy a hit megvallása ilyen körülmények között teher és kereszt. De Krisztus is magára vette a keresztet és odaadta magát az emberekért, hogy a feltámadással meghozza a szabadságot.

Van-e a keresztényeknek valamelyes lehetőségük az ateista Kelet-Németországban? — vetik fel a kérdést a püspökök és válaszuk ez: A keresztényeknek mindig és mindenütt van lehetőségük, ha Krisztus útját járják. A püspökök ismételt hangsúlyozzák: tudják, hogy a keresztények a kommunizmusban magukra veszik a kiszolgáltatottság keresztjét; éppen ezért külön hálás köszönetet mondanak mindenkinnek, aki erre vállalkozik.

A püspöki körlevél, miközben így a hívekhez és a szülőkhöz fordul, szemrehányással illeti az államot, amely megszegi saját alkotmányát és a nemzetközi szerződéseket. Így például a nevelés kérdéseiben. A gyerekek nevelése legeslegesüléppen a szülők joga és kötelessége. Ezt nemrégiben leszögezte a zsinat, ez benne van az Egyesült Nemzetek kartájában, az Emberi Jogok Deklarációjában, de a Helsinki Záróokmányban is. Az NDK törvényei is elismerik, hogy a szülőktől

zet jelentheti, amely rendezetten és szervezeten biztosítja a hozamban, a döntésben s ezzel együtt a felelősségben, kockázatban való részesedés, részvétel lehetőségét. Mindezt nemcsak üzemi, vállalati, hanem szakmai szinten, a munkavállalók és munkáltatók bevált szabad szervezetei útján, paritásos, egyenrangú alapon s együtt a társadalom egyéb alkotó, tevékenykedő rétegeivel, vagy érdekcsoportjaival — legfelsőbb szintű tanácsban. Ez már a szerencsétlen elnevezésű „hivatásrendiség” távlati elgondolása volt, egy differenciáltabb demokrácia célkitűzése. De erről legközelebb!

nem vehető el a nevelés joga, ezt az állam is köteles tiszteletben tartani. De ennek nem felel meg, hanem ellenkezik az a gyakorlat, ha például az iskolában a keresztény gyerekeknek azt magyarázzák, hogy az Isten-hit elavult, primitív babona és hogy a tudomány az Istenbe vetett hitet régen megcáfolta. Ellentét tapasztalható a törvény és a gyakorlat között abban is, hogy keresztény gyerekeket, akik keresztény etikát követnek, az iskolában gyűlöletre akarnak nevelni. A német püspökök ezt a kérdést már régebben is felvetették, egyformán elítélve a kommunista propaganda osztályharcos gyűlöletkeltését éppúgy, mint a militarista-kommunista nevelésnek a nemzetközi békét veszélyeztető, gyűlöletre uszító szövegeit. Ismét rámutatnak, hogy keresztény emberektől nem szabad gyűlöletet követelni: a gyűlölet ellenséges érzelmeket szül, a gyűlöletre nevelés szétrombolja a béke iránti akaratot, sőt megsemmisíti magát a békét.

Külön foglalkozik a keletnémet püspökök körlevele az úgynevezett „ifjúság-avatás”-nak nevezett kommunista ceremóniával. Kimondják a püspökök: a pártnak, az államnak joga van az ateista fiatalok számára megrendezni ezt a ceremóniát, de nincs joga rákényszeríteni a keresztény gyerekekre; a keresztény fiatalok nem tehetnek ünnepléses fogadalmat Isten-tagadó célok követésére. A püspökök figyelmeztetik az államot: ne gyakoroljon nyomást a gyerekekre, különben az állam állandóan hirdeti: a kommunista ifjúság-avatáson való részvétel önkéntes. De ha önkéntes, akkor miért figyelmeztetik a szülőket a munkahelyen és különböző intézményekben, vagy a gyerekeket az iskolában, miért gyakorolnak nyomást azokra, akik ezzel az önkéntességgel élni akarnak és nem hajlandók a kommunista esküszövekre, ifjúság-avatásra. Keresztény embertől és gyerektől ezt nem követelhetik, ez a nyomás merő jogtalanság, — szövegezik le a keletnémet püspökök. A körlevélnek ezen a pontján a püspökök ismét köszönetet mondanak azoknak a szülőknak, akik vállalják a nehézségeket és ellenállnak a nyomásnak. Idézik II. János Pál pápát, aki azt mondta: rendelkezünk azzal a bátorsággal, hogy ha ez szükséges, különbözzünk a környezetünkől. Végül egymás iránti szolidaritásra, az egyház iránti ragaszkodásra biztatják a keresztényeket: önmagában, illetve csak önmagáért senki sem lehet keresztény ember egyben az Egyház része is. A pásztorlevél ezekkel az igékkel zárul: a hitvallás bátorság, és az áldozat ereje nélkül nincs élet.

KISBARÁTI GYULA:

Mária-kultusz a magyar földön

III. RÉSZ

MÁRIÁS VONATKOZÁSOK A MAGYAR NÉPHAGYOMÁNYBAN

Legrégibb Mária-ünnepeink egyike Gyertyászentelő Boldogasszony (február 2.). E napot már az 1092. évi Szabolcsi Zsinat a kötelező ünnepek közé sorolta. Két kódexünk is őrzi az ünnep kultuszát így a Münchener-kódex (1466). Itt a nap-tár-részben van, ahol „Szűz Mária tisztolatya” néven szerepel az ünnep. Az Érdy-kódexben (1527) ezeket olvashatjuk: „E mai napon gyertyát szentől anyaszentegyház, s égő gyertyákkal járják a proseecciót (sic!) — Szörzésének oka van: először, hogy a hitetlenséget kiirtanája. — Sergius pápa úgy rendölte, hogy az körmenet Urunk Jézus Anyjának tisztelőtére szolgáljon”. — Másodszer, hogy minden keresztény megértse, hogy „Bódog Szűz Mária oly fényös, s oly világos vala és tiszta a büntől”. Harmadszor rendeltetik ez ünnep „lelki példázatul”... A Gyertyás körmenet pedig a mi „tisztulásunk módját” jelképezi, azaz „tehát legyön bizony hitönk”.

A szentelt gyertya nálunk is régi szentelmény. Már a keresztény ókorban Krisztust jelképezte. A Pray-kódex szerint nálunk e napon a tüzet áldották meg, majd e szent tüzzel gyújtották meg a gyertyákat. Az 1494-es királyi számadáskönyv szerint királyaink a misén megjelent főpapoknak, országnagyoknak gyertyát osztottak szét. Ezt az udvari szokást követték a városi tanácsokban is. Az ünnepélyt végző pap kezéből térdhajtással a tisztviselő urak: kapitány, ügyész, a táblabírák, végül a tanácsbeliek az oltárhoz járultak s átvették a gyertyákat. Ezeket a gyertyákat a nép Mária-gyertyáknak nevezte — még a századelőn is körmenetben vitték s a hivek az átvételkor a papnak kezét csókolták. Evangélium alatt meggyújtották a sok-sok gyertyát.

A jezsuiták a pécsi török dzsámit 1688-ban felszentelték, azt jelezték vele, hogy Krisztus világossága a pogányoknak is szóli és dicsőségére szolgál Izrael népének. E gyertyát a haldoklók kezébe adták, mint a „halál setétségét széllesztő gyertyát”.

A március 25-i Gyümölcso ltó Boldogasszony ünnepe számos kódexben szerepel, a csángó magyaroknál „gyümöcsötó” néven, mint az „Angyali üdvözet napja”. Az elnevezés autochton magyar fejlemény.* A már említett Érdy-kódexben többek közt ez olvasható:

Ez mai napon vonyá le ő szent méhében az Szeplötelen Szűz Mária Atya Mindenható Úristennek Szent Fiát, az édes Jézust. Ez mai napon mézillatot mutatának az kemény egek, mert Atyaúristen levetvén ő hozzánk való nagy keménységes haragját, irgalmasságot hinte az szegény világra. Ez mai napon egyesültek egybe az kijelenthetetlen isteni természet emberi természettel az édes Szűznek szeplötelen méhében...

Temesvári Pelbárt, s több neves népszónok feljegyzése szerint „ki ez napon ezer Ávét elimádkozik, annál tel-

jesül a jóra való kívánsága”. — A Königsbergi Töredék is magasztalja Mária anyaságát, azt azonban nem lehel tudni, hogy erre az ünnepre vonatkozott-e. (XIV. század.) — A Gyümölcso ltó Boldogasszonyt a szegedi eredetű Lányi-kódex „Testfogadó Boldogasszony”-nak mondja. Ezt a nagy napot magasztalja az Úrangyalának parafrázisa, kifejtése is, melyet idősebb népünk megilletődötten imádkozik még napjainkban is.

A szakrális néprajz-kutatás a S ar l ó s B o l d o g a s s z o n y — Szűz Máriának az aratás kezdetére, július 2-ára — eső ünnepében oly magyar

eredetiséget fedez fel, amely c s a k a magyar Mária-kultusz sajátja. Az ünnep neve utal a termékenységgel való jelképes, szakrális párhuzamra. A magyar nép Mária-tiszteletének az aratáshoz kapcsolódó igen sok példája oly mélyen áthatotta földműves népünk szimbólikus szakrális gondolkodását, hogy ennek hatása alól a nem katolikus vidékek magyar rétegei sem vonhatták ki magukat. S ar l ó s B o l d o g a s s z o n y h o z „az aratás édesanyjához és királynéjához” így kezdődik egy népi könyörgő ének:

S ar l ó s B o l d o g a s s z o n y n a p j á t I s t e n e l h o z t a, A s z e g é n y é s a g a z d a g n a g y ö r ö m m e l v á r j a.

A csodák szentje

Szieniai Szent Katalin: 1347–1380

A nursiai nagy rendalapító „Mönchvater”, Szent Benedek jubileuma a múlt évben némileg háttérbe szorította a másik nagy jubiléum: Szieniai Szent Katalin emlékét, akinek élete kihatásaiban, kegyelmi kiadásában, emberformáló és lélekalakító tevékenységében, de különösen egyháztörténelmi síkon még Szent Benedek művét is túlszárnyalja. Nem hiába nevezik őt az olaszok „a kereszténység legnagyobb női alakjának”. XII. Pius pedig mindjárt trónralépése után 1939-ben Olaszország védőszentjévé avatta. Valóban igazat kell adnunk egyik életírója megjegyzésének, hogy Sz. Katalin „egyike a világtörténelem legcsodálatosabb jelenségeinek”, pláne, ha meggondoljuk, hogy mindannak véghezvitelére, amire az Isten kiválasztotta, csak 33 esztendő állott rendelkezésére.

Ha Sz. Katalin szülei „modern” gondolkodású emberek lettek volna, akkor nem születhetett volna meg, lévén 25-ik gyermeke a szieniai kelmefestőnek, Giacomo Benincasanak és Monna Lapanak. Katalinról valóban elmondhatjuk, hogy a k e g y e l e m d é d e l g e t t j e volt, akinek lelki világa már kis korában teljesen Isten felé fordult. Fel van jegyezve róla, hogy kicsiny gyermek korában, ha a házuk lépcsőjén típegett felfelé s megtett egy-egy fokot, minden alkalommal ezt mondta: „Az Úrangyalá köszönté a Boldogságos Szűz Máriát...”

Ugyancsak még a gyermekorból való, de már a megkomolyodás jegyében, az a szokása, hogy utcabeli kis társnőivel összegyűltek a Benincasa-ház valamelyik zugában, imádkoztak, meghallgatták, amit kicsiny főnöknőjük, Katalin, a végső dolgokról beszélt nekik — akkor dühöngött a pestis azon a vidéken — s madzaggal ostorozták magukat. Gyermekes játékoság? Lehet, de éppen ennek a játékoságnak a módja utal a jövő nagy szent életútjára...

Alig nőtt ki a gyermekorból, máris házassági terveket kezdtek szőni felőle. Katalin azonban szilárdan kitért Jézusnak 7 éves korában tett ígérete mellett s amikor 15 éves korában súlvas befejeződött, a szülői akarat nem gördített többé akadályt a „Mantellatak” közé való belépés elé.

Élete további folyása annyira rendkívüli, hogy szinte e g y e t l e n c s o d á n a k tekinthető.

Rendkívülinek kell mondanunk azokat a látomásait, melyekben Jézus Szentséges Szívé volt a főszerep. Ugyancsak rendkívüliek voltak elragadtatásai, melyekbe az Oltáriszentség vételekor vagy néha akár egy-egy bensőségesen el-

Itt van már az aratás, jön az istenáldás. Szálljon fel hozzád, Mária, buzgó hálaadás.

Augusztus 15, N a g y b o l d o g a s s z o n y ünnepe Mária mennybevitelére és a magyarok országának Mária oltalmába ajánlása a legkedvesebb patroniumok egyike. Az ünnep nyolcadára Szent István napja is beletartozik — e napok a magyar egyházi év kiemelkedő időszakát alkotják.

Első szent királyunk Székesfehérvárott szokta volt megülni az ünnepet. Egyik alkalommal a Napbaöltözött Asszony nagy jeléről Gellért püspök beszélt az ünnepi szentmisén a király és az egész udvar előtt. Nem lehetetlen, hogy az ország felajánlását Gellért püspök kezdeményezte.

István az egész országot Boldog-
(Folytatás az 5. oldalon)

mondott Miatyánk alkalmával esett. Ilyenkor egészen megmerevedett, teste kihűlt, mint a halotté. Akárcsak Asszisi Szt. Ferenc, ő is részesült Krisztus stigmáiban. Valóban el kell mondanunk, hogy élete a csodák jegyében folyt le, az isteni kegyelem olyan nagyfokú kiadásában, amelyhez fogható alig van a szentek életében...

Ez a csodálatos, misztikus életmód nem maradhatott véka alá rejtett fény. Már korán egy k ö r k é p z ö d ö t t k ö r ü l ö t t e, csodálói és tisztelői köre, bár nem hiányoztak azok sem, akik számára az ő rendkívüli élete „el lentmondást” jelentett. Idővel mindig többen keresték föl, valósággal özönlöttek hozzá az emberek, hogy gyógyulást vagy tanácsot kapjanak nála lelki ügyekben. A papoknak, akik kíséretében voltak, a pápa különleges felhatalmazást adott a gyóntatáshoz s alig győzték a munkát. Hogy milyen hatással volt a lelkekre, talán a breviárium róla szóló megjegyzése fejezi ki a legtalálhatóbban: „Senkisem jött hozzá, aki nem mint jobb távozott volna el tőle.”

Tekintélyére jellemző, hogy pápai követek, világi és egyházi fejedelmek fordultak hozzá tanácsért. Leveleket dik-tált királyokhoz, fejedelmekhez, államférfiakhoz, s mindenütt igyekezett békét teremteni, első szava lévén: „pace”, béke. E téren jellemző eset, hogy a firenzeiek követeként Avignonba ment s maga személyesen vezette a béketárgyalásokat.

Hol szerezte ez a beteg, gyenge nő lélek a nagyfokú, sokoldalú s rendkívül megerősítő nyilvános szerepléshez az erőt? Gyóntatója, Rajmund atva később a domonkosrend generálisa értesít bennünket az ő misztikus életéről és vízióiról, melyekről Katalin csak tartózkodóan beszélt. Eszerint: kifelé megnyilvánuló rendkívüli hatékonysága Krisztus-sal való misztikus egves ü l é s b ö l táplálkozott. Körülbelül 19 éves lehetett, amikor egy alkalommal megjelent neki Jézus és azt mondta: „Leányom, mostantól kezdve tedd férfiasan, inadozás nélkül azt, amit gondviselésemet kezdedbe helyeztem. A hit ereje fog megerősíteni, úgyhogy minden ellenfelemeden diadalmaskodni fogsz.” — Egy más alkalommal meparancsolta neki: „Mostantól kezdve el fogod hagyni c e l l á d a t, városodat, szülőföldedet. Vele lesznek s üzenetemet hirdetni fogod az egész világnak, papoknak és világiaknak. Ezért bölcsességgel és nyelvtudással foglak felruházni. Püspökökhöz, az Egvház és kereszténység vezetőihez foglak vezetni, hogy egy gyenge nő

az erők büszkeségét megszegyenítse.”

Szent Katalin nyilvános működésének legfontosabb ténye, ami egyúttal világtörténelmi jelentőségű, a p á p a s á g b a b i l o n i (70 éves) f o g s á g á n a k m e g s z ü n t e t é s e, vagyis a pápa visszatérése a délfranciaországi Avignonból Rómába, az örök városba. Többszöri írásbeli figyelmeztetés után személyesen kereste fel a pápát Avignonban, ott sürgette és készítette elő visszatérését Rómába, ami 1377-ben meg is történt. Az egység és nyugalom azonban nem sokáig tartott, mert XI. Gergely visszatérése után hamarosan meghalt. Utóda, VI. Orbán pápa alatt már 1378-ban bekövetkezett az ún. nagy nyugati egyházszakadás, melynek csak a konstanci zsinat (1414-18) vetett véget Zsigmond császár és magyar király idejében.

Ekkor, a vést eihárítandó, Katalin a pápa hívására Rómába megy s mindent megtesz a szakadás megszüntetésére, de eredménytelenül. Egészsége állandóan rosszabbodik s borzalmas kínokat kell kiállania. Mindazáltal az utolsó pillanatig dolgozik a világ megjavításán, míg a halál meg nem váltja szenvedéseitől 1380 ápr. 29-én. Utolsó szavai ezek voltak: „Schasem kerestem hiú dicsőséget, mindig csak az Úr dicsőségét!... Uram, Te hívsz engem és én Hozzád megyek. Nem a magam érdemből. Egyesegyedül a Te könyörületedből. A Te Véred-Véred-Véred által...”

Először a római Maria Sopra Minerva dominikánus templomban temették el, majd 1385-ben Szienába szállították s ott helyezték örök nyugalomra. A diadalmeneten részt vett első látomásának tanuja, Stefano testvére s több mint 80 éves édesanyja, Monna Lapa. II. Pius 1461-ben avatta szentté.

A csodák szentje, a nagy misztikus és békeszerző, pápák és királyok tanácsadója, a szegények táplálója és védelmezője, Krisztus stigmáinak viselője 33 év alatt ért el az életszentség szédítő magaslatára s csinált világtörténelmet. Amikor a pápaságot visszahozta Rómába. Talán nem érdektelen megjegyzésünk, hogy a visszatérő pápát stílszerűen m a g y a r h u s z á r o k kísérték Rómába, lévén akkor Nagy Lajos Magyarország Európa legnagyobb hatalma.

Ez az anyagi élet élő szent egyúttal kiváló s t i l i s z t a is volt és a lelki irodalomnak nagy mestere. Az olasz irodalomban Dante és Petrarca mellé helyezik. VI. Pál pápa Avilai Szent Terézrel együtt 1970-ben az e g y h á z d o k t o r o k k ö z é emelte.

Dr. Vecsey Lajos

* A magyar Mária-ünnepekről bővebben í. Bálint Sándor: Népünk ünnepei (Budapest 1938) és Ünnepi Kalendárium I-II, (Budapest 1977-78) nagyszerű munkáit. Szerk.

CSER-PALKOVITS ISTVÁN SJ:

Egy történelmi templom jubilál (4)

A százéves bécsi Votivkirche és magyar vonatkozásai

Különös figyelmet érdemelnek a templom főoltára köré épült s folyosóival elválasztott ún. kápolna-koszorú fal-festményei, amelyek elkészítésével *Josef Mathias Trenkwald* kapott megbízást. A művész a hét kápolna falain az osztrák-magyar birodalom ismertebb Mária-kegyhelyeinek történetét örökítette meg. Az 1889-ben elkészült s a szakrális festőművészet történetében egyedülálló Mária-képciklus képei 130×100 cm méretű, ablakszerű mezőket töltenek ki, s az ábrázolások magvát azok a legendás-történeti jelenetek adják, amelyek a kegyhelyekre jellemzőek.

A falfestmények között szerepel a főváros 14. kerületében levő *Mariabrunn* is, amely megállapíthatóan a legrégibb

MÁRIA-KULTUSZ A MAGYAR FÖLDÖN

(Folytatás a 4. oldalról)

a s s z o n y o r s z á g á n a k nevezte. Az Árpád ház valamennyi nemzetsége, a Nagyasszony oltalmába ajánlotta magát, személyes uralmát és birodalmát a Szűzanya szimbolikus tulajdonának, Mária örökségének vallotta. E választásban a matriarchátus, az ősanya-tisztelet, az archaikus Emese-hagyomány is közrejátszott: Mária az Árpádoknak mennyei édesanyja és oltalmazó királynéja. Már Árpád fehéregyházi sírja fölé a Nagyboldogasszony tiszteletére emeltek templomot. Mária patrocíniuma alatt állott a székesfehérvári bazilika, királyaink koronázó- és temetkező helye, továbbá az esztergomi bazilika, a kalocsai érseki-, s a váci, győri püspöki székesegyház mint a szent király alapításai, életművének ma is létező monumentumai.

Mária halála, temetése, mennybevitel, inkább a középkornak, megkoronázása pedig a triumfáló barokknak volt jellemző ikonográfiai vonása. Az „assumptio”, *Mária mennybevitel* jámbor hite bennünk, magyarokban ezer év óta él. Az ősegyházig visszanyúló hagyomány szerint édesanyjának, Máriának holttestét a Megváltó nem engedte át a földi enyészetnek, hanem „elszenderülése” után feltámasztotta és a mennyi dicsőségbe emelte. Ezt az átöröklődő hitet XII. Pius a „*Fulgens corona*” kezdetű bullájában dogmai rangra emelte (1951). Ezzel voltaképpen elismerte és megerősítette a szakrális folklór élőszavas tanúságtételét is. Máriapócon a latin és a görög rítusú búcsúnép az ősi bizánci liturgia ihletésére hatalmas temetői menettel és szertartással ünnepli Mária dicsőségét, megemlékezve egyúttal a meghalt búcsús hivekről. A kis falusi temető alig tudja befogadni a tengernyi népet. A sírhalmokat „megülük”, kezében valahánynak égő gyertya virrasztja az ünnepi éjszakát, mintha mutatnák az égbe vezető Máriás utat. E szent éjszakát számos Szeged-környéki faluban a temetőben való virrasztással ülik meg a hívő asszonyok. Énekelnek és a rózsafüzért mondják. Sorra kerül a 15 titkú olvasó, az Oltáriszentség olvasója, a Jézus Szíve és a holtak olvasója. A hajnal első fényjelére elmondják a Szentháromság olvasóját is.

A vallásos nép temetői áhítata sok-sok rituális cselekménnyel ékesítette fel a *Patrona Hungariae* alakját. Ezeknek az „ékeségeknél” a zöme — sajnos — máig sincs teljes egészében összegyűjtve. Feldolgozva még kevésbé...

zarándokhelye Bécs közvetlen környékének. A kegyhely eredete Szt. István magyar király felesége, *boldog Gizella* bécsi tartózkodásával függ össze, aki szent férje halála után, útban Passau felé, itt állapotott meg. Elgyöngyült egészsége ellenére sétákat téve a környéken, kísérei az egyik forrás mélyén Mária-szobrot fedeztek fel, azt kiemelték s tiszteletére a királyné kápolnát építtették. A háborús események miatt hányattotsorsú kegyeszobor végül is az 1639-ben épült s az ágostonrendiek gondozására bízott templomban talált helyet. *Trenkwald* falfestménye — sajnos — nem ezt a Gizella-motívumot dolgozta fel, hanem ennek Miksa császárhoz fűzött változatát.

A fogadalmi-templom említett kegyhely-ciklusában egyéb magyar vonatkozások is szerepelnek. Itt csak utalunk lehet a belvárosi *Himmelfortgasse*-kolostorra, amely *III. Béla leánya, Konstancia* alapítása volt (1230). *Ágnes királyné, III. Endre magyar király özvegye* 1320-ban magyar premontrei apácákat telepített oda. A legenda egy, szolgálatát megúnt s titkon a világba tört apácát említi, aki távozása előtt a ház kulcsait a közeli Mária-szobor lábához helyezte, de távollétében csodás módon az Isten Anyja helyettesítette. Templomunk vonatkozó falfestménye a bűnbánóan visszatérő nővért a menyeyi Portásnő előtt ábrázolja. Az eredeti Mária-szobor a Szt. István-dombban áll.

FALFESTMÉNYEK MAGYAR MÁRIA-KEGYHELYRŐL

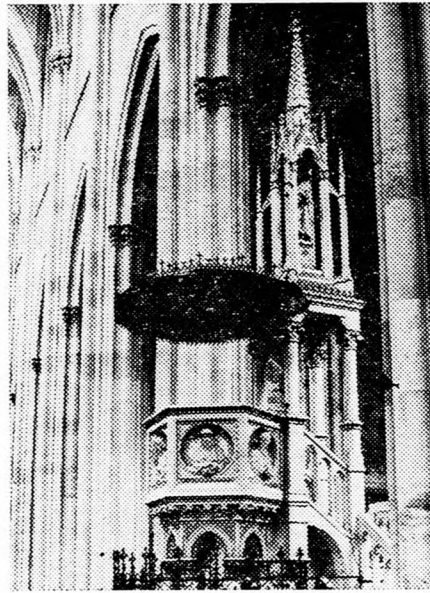
A magyaroknak oly kedves *Máriacell* alapítása jelenetén kívül örömmel fedezzük föl három, országosan ismert Mária-kegyhelyünknek a képét. Az *aradmegyei Mária-Radnái* az első. Hírét az a csodás esemény alapozta meg, hogy a törökök Marosvár egész környékét tűzzel-vassal pusztítva, 1695-ben a radnai templomot felgyújtották, a papírra festett Mária-képet is tűzbe votették. De a templom és a kép ellenállt a lángoknak. Hitetlenek és hívők még sokáig látták a lángok fényét és ennek szimbolikus világánál többen jutottak el a hit világosságára. A falfestmény a lángoló, de el nem égő templommal a háttérben a legendának azt a jelenetét mutatja, amint egy vad török harcos lova a hirtelen viaszlagyságúvá lett köves talajba süpped.

A radnai kép mellett falsíkon a *szegei Havi-Boldog asszony* templomának főoltárképe jelenik meg, amely eredetében a római. S. Maria Maggiore-bazilika alapításának legendájára s a vele kapcsolatos kegyképre utal. A szegei ferences-templom a magyar történelemben is igen jelentős szerepet vitt, ez volt ugyanis a török időkben a délföldi lélekgyógyászat központja. Az évente megújuló szegei búcsú alkalmával az idők során százazrek tettek tanúságot népünk Mária-tiszteletéről. *Trenkwald* festménye a zentai diadal (1697) egyik jelenetét mutatja. A törökön aratott győzelmet az Istenanya közbenjárásának tulajdonították, mert még a törökök szerint is, a csata idején a levegőben a szegei templom Mária-képe volt látható. A legenda azt is tudatja, hogy a kép még a török kiűzése előtt került — a csanádi templom leégése után — sértetlenül Szegedre, ahol a *Csöppörle*-tóban több évig rejtve maradt. Török

ember találta meg, aki e szavakkal adta át a képet a ferenceseknek: „*Ime a keresztények Anyja és segítő Asszonya.*”

A Mária-képciklus harmadik magyar emléke az erdélyi székelyek kedvelt búcsújáróhelyére, *Csiksomlyóra* s az ottani ferences-templom *kegyeszobrára* vonatkozik. Nem vehetjük zokon a prágai származású festőművésztől, hogy adatait osztrák forrásból merítve, képen a *Pietát* — a halott Fiát ölben tartó Máriát — ábrázolta. Talán erre hangolta az évszázadokon át tartó válásüldözés, amelynek során a csiksomlyói katolikusok felszólítást kaptak hitük elhagyására. 1567-ben harcra került a sor s a székelyek készek voltak hitükért vértanúhalált is halni. A döntő csata egész ideje alatt az asszonyok, gyerekek és öregek a templom Mária-szobra előtt esedeztek a győzelemért. Végül is a katolikus győzők örömjongva tértek vissza a templomba hálaadásra. Pünkösöd előtti szombat volt a csatanyerés napja és mindmáig ezen a napon rendezik meg a *csiksomlyói nagy székely búcsút*, amelyre a távoli magyar földről és Moldvából is érkeztek a múltban zarándokcsoportok.

A bécsi fogadalmi-templom említett falfestményei színpompájukban elhalványultak ugyan, de ismertetésük alapján talán nagyobb lesz vonzásuk a külföldi magyarok felé.

A SZÓSZÉK

Érdekes magyar vonatkozást őriz a templom stílusos szószéke. A pozsonyi születésű *Viktor Tilgner*, a bécsi újbarokk korszak (1870—90) legtermékenyebb porcrészobrása — *Fadrusz János* mestere — mintázta meg a templom tervező- és építőművésze, *Ferstel* szobrát. A művészi mellszobor a szószék alatt, karsú oszlopok karójában és díszes rács védelmében kapott elhelyezést. (Tilgner szobrai a magyar ezredéves kiállításán is szerepeltek; tőle való *Liszt Ferenc* soproni szobra, ő mintázta *Hummel Nepomuk János* pozsonyi zongoraművész szobrát is, amelyet a csehszlovákok romboltak le a *Fadrusz* alkotta Mária Terézia szoborral együtt!)

A templom *nagybirodalmi* jellegét érzékeltették a birodalomba tartozó országok, tartományok és városok címei is, mint történeti s politikai, tehát profán ábrázolások. A fő- és kereszt-hajók árkádfalain, aranyalpra festve — kissé meghalványodva — láthatók

ma is, köztük az orgonakórus közelében *Magyarország címere*, a kereszt-hajók egyikében *Erdély címere*.

NEMZETI PANTHEON TERVE

Tervbe volt véve, hogy a fogadalmi templom egyúttal osztrák nemzeti „Pantheon” legyen. Ez azonban nehezen fért volna össze a templom felszentelt jellegével s bár felmerült *Beethoven*, *Schubert*, *Grillparzer*, stb. hamvainak idehozatala, az egészről csak az valósult meg, hogy az első bécsi török ostrom (1529) alkalmával, a vár egyik elesett védőjének, *Salm Miklósnak síremlékét* helyezték el a keresztelőkápolnában. A síremlék szürke márványból való kőkoporsó, az oldallapokon 12 domborműves csatajelenettel. A síremlék még I. Ferdinánd állíttatta hadvezérének, aki a magyar ellenkirálylyal, *Szapolyai Jánossal* szemben harcoló Habsburg-csapatokat vezényelte. A második dombormű a *Tokaj vára* alatt lezajlott csatát mutatja; a 10. a *Szapolyai* ellen vívott *Szinnye-i ütközetet*, a 12. pedig *Tokaj bevételét* ábrázolja. A síremlék fedőlapiján a hadvezér látható vértetében, térden állva imádkozó alakban.

(Folytatjuk)

Győr kettős ünnepe

Március 17-én országos zarándoklatnak is beillő keretek közt ünnepelte Győr a Könnyező Szűz Anya napját. — A híres győri Könnyező Szűz Anya-képet három évszázaddal ezelőtt hozta Irországból egy elüldözött püspök, *Lynsens Walter*, akit az akkori győri püspök befogadott. Pedig akkor Győr sem volt békés hely, ez volt *Zrínyi Miklós* és *Wesselényi nádor* kora, a két pogány közt-egy-hazáért-kor.

A zarándoklatot *Lécai László* bíboros, több püspök kíséretében vezette; a szomszéd Burgundlandból is megjelent *László István* püspök 400-főnyi hívével, akiknek már nem is volt helyük a győri székesegyházban, mert zsúfolásig telve volt magyar zarándokkal.

Ezzel a zarándoklattal kapcsolatban szentelték fel az újjáépített győri szemináriumot, amely 1910-ben a régi 1627-ben épült szeminárium kiegészítésére készült.

Az új szeminárium 1944 márciusától hadikórház. Az 1945 márciusi súlyos végharcokban gyűjtőövedéket kapott és két legfelső emelete kiégett. 1951-ben államosították, egy éven át leánykollégium volt, aztán újra egyházmegyei papnevelőintézeté vált, mivel a rendszer a legtöbb egyházmegyei szemináriumot megszüntette. 1965-ig ott tanult 115 pécsi, 104 szombathelyi és 62 veszprémi kispap is a győrieken kívül. De voltak kalocsai, székesfehérvári, váci, esztergomi és pannonhalmi növendékei is. A háború és az utána következő idők nyomait viselő épületet teljesen meg kellett újítani. Az anyagiakat hozzá négy egyházmegye: Pécs, Szombathely, Veszprém, Győr és az Európai-scher Hilfsfonds adták össze. De az oroszoktól az ott tanuló kispapok vállalták. Összesen 6785 munkaórát teljesítettek, hozzá a legnehezebb és legporosabb munkákat: a vakolat leverése, a falak kifugázása, állványozás, az összes „zuláger”-munkát, és a legvégén minden törmelék és lim-lom eltakarítása. Mindezt nemcsak páratlan szorgalommal, de szakértelemmel is, amivel a munkások elismerését és a hatósági emberek csodálatát váltották ki.

Események az Egyház életéből

POGGI ÉRSEK MAGYARORSZÁGI LÁTOGATÁSA

Március 16—26-ig tartózkodott Luigi Poggi c. érsek Magyarországon. Megbeszéléseket folytatott Lékai László prímással és a Püspöki Kar tagjaival. Tárgyait Miklós Imre államtitkárral, az ÁEH elnökével.

Meglátogatta a nyolc magyar katolikus gimnáziumot, elbeszélgetett a szerzetes-tanárokkal, tájékozódott munkájukról, gondjairól és eredményeiről. — Tanítási órákra ellátogatott és diákmissziókat celebrált.

A magyar diákoknak és diáklányoknak ismételt elmondotta Budapesten, Esztergomban, Győrött, Pannónhalmán, Szentendrén, Kecskeméten és Debrecenben, hogy közvetlenül Magyarországra való elutazása előtt a Szentatya fogadta őt és arra kérte: adja át a magyar diákoknak a legfőbb Pásztor atyai köszöntését. A Szentatya mindig nagy rokonszenvvel tekint a magyar népre. A hagyományos magyar-lengyel barátságon túl, pápai szolgálatából eredő gondoskodás is vezet ebben. Szeretetének jeleként említette a Szentatya a magyar kat. egyházhoz intézett leveleit. Arra kérte Poggi érseket, buzdítsa az ő nevében a magyar katolikus iskolák diákjait: „Őrizték és mélyítsék el keresztény hitüket!”

A PÁPAI DIPLOMÁCIAI AKADÉMIA

A Pápai Diplomáciai Akadémia ebben az évben ünnepli fennállásának 280. évfordulóját.

Ebből az alkalomból II. János Pál pápa beszédet mondott az Akadémia növendékei előtt. Példának állította eléjük Assisi Szent Ferencet, egész egyéniségét, lelkületét. „Világító példa ő — mondotta a Szentatya, — mert arra törekedett, hogy az evangélium alapján formálódott ember legyen; követendő példa még az egyház iránti szenvedélyes szeretete, a szegénység melletti radikális tanúságtétele, világméretű emberszeretete, a testvériség iránti kiállása. Ezek olyan értékek, olyan tulajdonságok, amelyek a pápai diplomáciai képviselő számára nélkülözhetetlenek.”

A Szentatya arra kérte a növendékeket, hogy tanulmányi éveiket használják fel a spirituális érlelődésre, beható művelődésre és a lelkipásztori ismeretek és érzék megszerzésére. „A Szentatya diplomáciai szolgálata meg kívánja a szakmai hozzáértést, de a lelkipásztori problémák alapos ismeretét is, hogy a helyi egyházak püspökeivel a mindenkori helyzetnek megfelelően tudjanak tárgyalni” — mondotta a Szentatya.

A Vatikán és Kína

Agostino Casaroli bíboros államtitkár nyilatkozott a Vatikán és Kommunista Kína viszonyáról. Utalt arra, hogy távolkeleti útián a Szentatya üzenetet intézett Kínához, amelynek értelme a megengesztelődés. Most tehát Kínára vár, hogy a következő lépést megtegye. Kínában olyan katolikus hierarchia működik, amely még nem

bírja a Vatikán áldását. Az úgynevezett patriótikus, vagyis kommunista-hű kínai papok és a pápa közötti találkozás egyelőre nem lehetséges, mondtotta Casaroli, ismételt kijelentve, hogy ebben a vonatkozásban jelenleg „minden kezdeményezés lehetetlen”

CSEHSZLOVÁKIAI KATOLIKUSOK TILTAKOZÁSAI

Csehszlovákiában a teológiai növendékek túlnyomó része elutasítja a részvételt a kommunista-hű békepapi mozgalom, a „Pacem in terris” által rendezett előadásokon. Tavaly októberben 150 diákból 120 tagadta meg a részvételt, s az eset után, mint ismeretes, éhsztrájkot is rendeztek. Legutóbb emiatt tizenegy teológust egy évre kizárták a pozsonyi egyetem teológiai fakultásáról. Az intézkedést katolikus körök mind Csehszlovákiában, mind külföldön az állami egyházügyi hivatal durva beavatkozásának minősítik. Rámutatnak arra, hogy a kizárás a véleményszabadság súlyos megsértése, ezenkívül ellentétben áll több olyan nemzetközi szerződéssel, amelyet Csehszlovákia is aláírt. Így például sérti a helsinki megállapodást. A csehszlovákiai katolikusok titakoznak az ellen is, hogy az intézkedés előtt a katolikus egyház képviselőit nem hallgatták meg, ezért helyénvalónak tartják, hogy az ügyet a nyilvánosság elé vigyék. Felszólítják a világ valamennyi teológiai fakultását és katolikus egyetemét: küldjenek tiltakozó iratokat Huszák csehszlovák államelnök, valamint a prágai kormány és a pozsonyi kultuszminiszter címére.

FRANTISEK ATYA SZABADLÁBON

Szabadon bocsátották *Frantisek Lizna* jezsuita atyát, akinek perét először februárra tűzték ki, de aztán elhalasztották, most pedig végleg lemondták. Az intézkedés nyilvánvalóan annak a következménye, hogy a nyugati világ erőlyesen és szívósan tiltakozott Lizna atya elfogatása és perbefogása ellen. A jezsuita szerzetest vallásos iratok illegális terjesztésével vádolták. Most újra elfoglalta állását: betegápoló a prágai egyetemi klinikán.

CANTERBURY LÁTOGATÁS?

ROBERT RUNCIE, az anglikán egyház primása, canterbury érsek szerint II. János Pál pápa nagy lelkesedéssel fogadta a gondolatot, miszerint 1982-re tervezett angliai látogatása alkalmával meglátogathatja a canterbury katedrális. Ez a látogatás nagyszabású ökumenikus esemény lesz. A pápa az anglikán katedrálisban nem mond katolikus misét, de résztvesz a keresztény egységért mondandó imában. *Basil Hume* bíboros állandóan tájékoztatja az anglikán egyház fejét is a pápa útjával kapcsolatos tervekről, — mondotta a canterbury érsek.

LITVÁN GIMNÁZIUM JUBILEUMA

NYUGATNÉMETORSZÁGBAN fennállása 30. évfordulóját ünnepelte a litván gimnázium. Két püspök mondott ünnepélyes misét ebből az alkalomból, a hüttenfeldi katolikus templomban. Hüttenfeld közelében áll az a kastély, amely 1954 óta ad hajlékot a litván iskolának, amelyben eddig 111 emigráns diák érettségizett és több mint 600 tette le az úgynevezett középérettségét. A szovjet uralom alá került Litvánia népe, mint ismeretes, évek óta szívós harcot folytat az eloroszosítás ellen és a keresztény hit védelmében. A németországi litván gimnáziumban természetesen tanítják Litvánia történelmét és irodalmát is.

SZENT ERZSÉBET JUBILEUM KELET-NÉMETORSZÁGBAN

A kommunista Keletnémetországban az egyház nagy ünnepeket tervez a thüringiai szent, *Árpádházi Szent Erzsébet* (II. Endre leánya) halálának 750. évfordulóján. Ez szeptemberben lesz, de már most jubileumi évek nyilvánították 1981-et és a mostani bőjt kezdetével indítják meg az emlékünnepek sorát. Így például májusban gyermekzarándoklatokat terveznek. Keletnémetországban az egyházak óvodákat tarthatnak fenn, és valamennyi óvodás résztvesz majd a Szent Erzsébet zarándoklaton. A tulajdonképpen jubileumi hetet szept. 13-án ünnepélyes nagymise vezet be az erfurti dómban; szept. 20-án fátyol körmenetet rendeznek és este a dóm lépcsőjén mondanak misét.

A „MISEREOR“ A FÜLÖPSZIGETI KATOLIKUSOKÉRT

A FÜLÖPSZIGETI KATOLIKUS EGYZHÁZ nemcsak most, a pápa látogatása után, hanem már előzőleg is elkötelezte magát az emberi jogok hathatósabb szolgálatára. Tevékenységét igyekszik megkönnyíteni a nyugatnémet katolikus püspöki kar. A német hierarchia egyik segélyszerve, a „Misereor“ eddig 112 millió nyugatnémet márkát bocsátott a fülöpszigeti *Caritas* rendelkezésére: 850 segélyprogramot finanszíroznak ezzel az összeggel, különösen a vidék fejlesztése és oktatási programok állnak előtérben, ezenkívül az országban élő kisebbségek támogatása.

II. János Pál pápa 65.360 dollárt ajánlódékozott az egyik déli fülöpszigeti tartománynak, Mindanaonak, az árvízkatasztrófa okozta bajok enyhítésére. A szigeten 200 ember vesztette életét és százezrek váltak hajléktalanná.

MÉG ETTŐL IS MÉLYEBBRE!

—Egy ovasónk levele —

Tisztelt Szerkesztőség!

Olvastam az ÉLETUNK februári számában az „ILYEN MÉLYRE SÜLYLYEDT...” című kis cikket, mely a „KÖZNEVELÉS” dec. 19-i száma alapján íródott.

A cikk megdöbbentő képet nyújt a hazánkban érettségizett tanulók műveltségének hiányosságáról. Megdöbbentő, de nekem nem.

Az 1979—80-as tanévben még gyakorló tanár voltam Budapesten egy általános iskolában, hol a felsőtagozatos tanulók valamennyi osztályában tanítottam fizikát, technikát. Egy alkalommal, amikor a közeli templomból beszűrődött a déli harangszó, feltettem a kérdést a tanulóknak: „Ki tudja, miért szól délben a harang?” A válaszok elkesztőek voltak: „Napközép; mert dél van; mise lesz, stb.”

A véletlen kérdésem után már tudatosan végig kérdeztem az iskola valamennyi felsőtagozatos tanulóját. Az eredmény: 133 tanuló közül (5-8. osztály) négy tanuló adott megközelítőleg helyes választ és két tanuló pontos választ. Kérdésemre: honnan tudják, az egyik azt válaszolta, hogy az édesapjától, a másik pedig a lexikonból.

Felmérésemre felhívtam a történelem szakos kollégánót figyelmét. Válasza minden képzeletet felül múlt: „Nem látom be, hogy miért volna szüksége egy tanulóknak erre a lexikális ismeretre, nem annyira fontos ez a baladó világtörténelem szempontjából.”

Hát igen: „ILYEN MÉLYRE SÜLYLYEDT”, MÉG ETTŐL IS MÉLYEBBRE!

Vajon még meddig fog SÜLLYEDNI?!

Riester Árpád tanár (Stuttgart)

Két kinevezés

CSERTŐ SÁNDOR prelátnak magas kiüntetés. — Az év elején kaptuk Rómából a hírt, hogy II. János Pál pápa Casaroli bíboros államtitkár aláírásával Csertő Sándor prelátnak, aki a Hittani Kongregációban hosszú idő óta: Octaviani bíboros, majd Seper bíboros mellett, a „Promotor Justitiae” tiszteletet tölti be, kinevezte apostoli protonotáriussá és a Szent Péter Bazilika kancnokjává. — Beiktatására december 14-én került sor a Szent Péter Bazilikában mondott vesperás keretében. Csertő prelátnak a Hittani Kongregációban továbbra is ellátja eddigi munkakörét.

Csertő Sándor a sopronmegyei Nagylőzson született földműves családból. Mind a három fiútestvér, Antal, János és Sándor, a pápi pályát választotta. A legfiatalabb, Sándor, az esztergomi egyházmegye papja lett. Filozófiai és teológiai tanulmányait Innsbruckban végezte a jezsuiták teológiai fakultásán, 1936-ban szentelték. — Az összeomlásig mint budai várkaplán működött, ahonnan Rómába a Hittani Kongregációhoz került. — Szívvel gratulálunk!

AMBRUS SZANISZLÓ pápai-prelátnak kinevezése. — Ambrus Szaniszló Erdély szülőföldjén. Márton Áron, Erdély áldott emlékü püspöke, kérte a kinevezést, amit halála után már csak utóda továbbíthatta Rómába. A Szentatya 1981. március 25-én nevezte ki pápai prelátnak. A kinevezést a Szentatya Walter Kampe, limburgi segédpüspök által adta át Ambrus atyának 1981. április 1-én, aki a háború idején Erdélyben a németajkú lakosság lelki gondozásával foglalkozott.

Ambrus Szaniszló 1909. május 6-án született Csikszentmártonban. Gyulafelhérvártól szentelték pappá 1934. június 29-én. Utána Petrozsényban kaplán, majd plébános Gyergyóbékáson. Erdély viszarátérte után 1940—44-ben Oroszország plébános, 1944-től tábori lelkész a 27-es Székely Hadosztálynál. Orosz fogságba került, ahonnan 1948-ban hozzák vissza Németországba, mert sem a románok (székely), sem a magyarok (mert kommunisták) nem fogadták vissza. Itt évekig a Magyar Gimnázium igazgatója volt. Most Frankfurt/Main és környéke plébánosa. Szívvel örülünk a kinevezésnek!

Magas pápai kitüntetések a bécsi Szent István Egyletben

A Szent István Egylet 60 éves fennállásának évfordulója alkalmával a Szentatya, II. János Pál pápa, Dr. Csermőy-Schneidert Ottót, a bécsi magyar rk. Egyházközség tanácsának tagját, a Szent István Egylet jegyzőjét és a rendezőbizottságnak vezetőjét, a Szilveszter Rend lovagkeresztijével, Kunz Ferencné, az Egylet alelnökőnjét és Krassay Pálné, az Egylet ügyvezetőjét a Pro Ecclesia et Pontifice érdemrenddel tüntette ki.

A kitüntetések ez év március 26-án László püspök úr, az ausztriai magyarak apostoli vizitátora, az Eisenstadt-i püspöki palota tanácstermében Főt. Dr. Demel Iván, az Egylet titkárnak és Főt. P. Dr. Radnai Tibor, a magyar Egyházközség vezetőjének jelenlétében adta ünnepélyesen át, méltatva beszédében a kitüntetettek érdemeit és áldását adva további munkájukhoz.

Ezzel az Egylet és a magyar Egyházközség munkája, melletten ebben tartja az Egyházhoz való tartozás és a magyarsághoz való hűség tudatát. A legmagasabb elismerésben részesült, mellette ezeknek minden munkatársa és tagja büszke lehet.

Közi Horváth József: RAFINÁLT VALLÁSÜLDÖZÉS MAGYARORSZÁGON

A broszúra tartalmazza a szerzőnek a II. világháború utáni Magyar Egyház helyzetéről szóló legjobb előadásait és cikkeket.

Kapható az Életünk szerkesztőségénél. Ára: 5.— DM

FIGYELEM! Az októberi közös római magyar zárandoklat miatt a Mattsee-i Szt. Korona emlék avatását és a máriacelli zárandoklatot a jövő évre halasztjuk el. (Szent Korona bizottság)

Megjelent

MINDSZENTY BIBOROS
magyar nyelvű életrajza
Közi Horváth József
tollából, zsebkönyvben.

Megrendelhető az Életünk szerkesztőségénél (Máriacellben Sümegh Lóthár atyánál) és az összes magyar lelkészénél.

Ára Európában 6.— DM, tengerentúlról 4.— dollár.

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: Halálozás: Markgraf Irén, a betegek szentségével megerősítve, 73. életében 1981. márc. 19-én meghalt. — **Blaskó Róza Innocencia** nővér életének 76. évében szintén Bécsben elhunyt. — Nyugodjanak békében!

Linzi: Hrich Attila márc. 27-én **Bad Kreuzenben** járult első szentáldozáshoz. Ilyen esemény mindig ünnepi alkalom a tábor életében, különösen ha, mint ebben az esetben is, mindkét szülő gyermekükkel együtt járul az Úr asztalához. — Az Ursten áldása kísérje a családot további életútján!

BELGIUM

Brüsszel: Halálozás: R. P. Repka, a belgiumi lengyelek főlelkésze 64 éves korában 1981. március 31-én agyvérzésben meghalt. Temetése ápr. 6-án nagy részvételi és az idegenek papjainak jelenlétében történt. Az Úr adta, az Úr elvette, legyen áldott az Úr neve.

HOLLANDIA

Halálozások: Csik József Bennekomban. Temetése febr. 9-én volt. — **vitéz Farkas János** életének 61. évében 1981. márc. 4-én hunyt el. A temetési szertartás márc. 9-én volt a család és nagyszámu résztvevő jelenlétében. — **özv. Pintér Zsuzsanna** 39 éves korában hirtelen elhunyt. Három gyermeke, szülei és testvérei gyászolják. Temetése Groningenben volt márc. 20-án. Sokan kísérték utolsó útjára. — Nyugodjanak békében!

NÉMETORSZÁG

Augsburg: Halálozás: Sommer István 60 éves korában ápr. 6-án elhunyt **Neu-Ulmban.** — **Kelemen Zoltánné sz. Boross**

MAGYAR ÉLETÉRT MOZGALOM

Az USA-ban, Woodbridge-ben (N. J.) megalakult a „Magyar Életért Mozgalom”, főleg az amerikai magyar lelkészek és egyesületek vezetőiből. Célja felrázni az otthoni és a külföldi magyar közvéleményt, rámutatva az 1958-as magyar abortuszrendelet nemzetpusztító következményeire. Hatálybalépése óta mintegy 3 millió magzat életét oltották ki Magyarországon.

RÉGÉSZETI LELETMENTÉS

A Duna-kanyarban épülő vizierőmű rendszer, a megemelkedő vízszint következtében, megváltoztatja a táj arculatát és a víz örökre elfedi a régi kultúrák emlékeit. A régészek már három éve dolgoznak a veszélyeztetett területeken lévő leletek megmentésén. A tervek szerint az Esztergom-Visegrád közötti Duna-szakaszon a teljes római erődítményrendszert feltárják. Eddig négy római őrtornyot vizsgáltak meg. Esztergom-Szentkirályon egy árpádkori falut tárnak fel, amely az eddiginél alaposabb ismereteket nyújt a középkori magyar település életéről.

Figyelem! Figyelem!

Szamosi József MÁRIACELLI EMLÉKKÖNYV Képes magyar kalauz

Az izléses kiállítású könyvecske a híres Mária-kegyhely történetét, bazilikáját és a kincstár nevezetességeit mutatja be, mindenütt kiegészítve Máriacell magyar kapcsolatait.

A könyvet 14 fekete-fehér-, és 32 színes kép díszíti.

Megrendelhető az „Életünk” szerkesztőségében. Ára 12.— DM, vagy 6.— \$ és postaköltség.

Paula 52 éves korában ápr. 3-án elhunyt **Zürichben.** — A tragikus sorsú Kelemen-családot sokan ismerték és tisztelték az augsburgi magyarok közül. Kegyeletes hálával köszönjük meg „Póli néni” lelkes munkáját, amit magyar gyermekeinkért végzett, szinte utolsó lehelletéig. — Nyugodjanak békében!

Freiburg: Szentandrási Andreánszky Jenő szkv. m. kir. alezredes, szkv. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, életének 83. esztendejében a németországi Freiburgban 1981. ápr. 2-án elhunyt. Gyászolják hitvese, fiai, rokon-sága és barátai. — Nyugodjanak az Úr békéjében!

Mannheim: özv. gróf Pongrácz Istvánné sz. Bolza Carola grófnő, 1981. márc. 19-én ünnepelte szűk családi körben, jó egészségben, **90. születésnapját.** — A jó Isten tartsa meg még sok évig jó egészségben!

München: Halálozás: Nett Magdaléna szül. Martin 1980. nov. 28-án Münchenben meghalt: temették 1980. dec. 2-án a Nordfriedhofban.

Sebestyén Loyola Mária Anna szege-di iskolanővéi, 77 éves korában 1981. március 24-én Münchenben meghalt; ugyanitt temették márc. 27-én. Nyugodjanak békében!

Stuttgart: Keresztelés: A kereszttség szentségében Isten gyermekei lettek: **Depner Cornelia Anita,** D. Günther és Meito Edith leánya; **Cuoco Ágnes,** C. Giuseppe és Hanák Aranka leánya, — mindketten 1980 nov. 11-én; **Czifra Laura Lydia,** Cz. László és Fazekas Orsolya leánya, 1980. dec. 12-én.

Szentségi házasságot kötöttek: Ecker Luis és Major Margit 1980. szept. 27-én Heilbronnban; **Galac Nándor és Vozniak Marija,** 1980. nov. 28-án Stuttgartban; — **Kocsis József és Dobos Matild** 1980. dec. 12-én szintén Stuttgartban.

Weingarten: Keresztelés: Juliskát, Dr. Orosz Mihályék kisleányát, 1981. márc. 29-én keresztelték. — Utána „szeretelakoma” volt családi-baráti körben. — Isten áldja életútján a kis Juliskát!

Halálozás: Dr. Sommer Istvántól, volt bencés diák és katonatiszt, 1981. ápr. 6-án mély fájdalommal vettek búcsút özvegye és sok kedves barátja. — Százán felül szorongtak és imádkoztak a munkerkingeni temető kápolnájában és kísérték utolsó útjára **Péter Józsefet** márc. 7-én, aki autóbaleset áldozata lett. A temetés éppen azon a napon történt, amelyre otthonát felajánlotta családok lelkéjére tartására. — Derék székely testvérünknek legyen az Úr jutalmazója örök boldogságban, s családjának vigasztalója!

OLASZORSZÁG

Keresztelések: Thiene (Vicenza): — Március 8-án megkeresztelték **Zsuzsannát, Gruberio Roberto és Fejér Anikó** kisleányát; március 14-én **Erika Danilát, Doddi Danilót és Márton Iona** kisleányát. — Mondjunk egy kis imát az Egyház két új tagjáért és boldog szüleikért!

Halálozás: Róma: Február 14-én 80 éves korában meghalt **özv. Airoldi Ginoné sz. Ternyei Edit;** — Február 23-án 75 éves korában, 55 évi boldog házasság után **Rossi Lucia, Höber László** felesége; **Genova:** Február 8-án, 45 éves korában meghalt **Coticini Enrico, Mucci Marianna** férje; — **Genovában** 1981. febr. 27-én temették a 65 éves **Mészáros Árpádot.** — Nyugodjanak békében!

SVÁJC

Lausanne: A kereszttség szentségében Isten gyermeke és az Anyaszentegyház tagjai lettek: **Kolonovics Hervé** 1981. március 8-án **La Chaux-de-Fonds-ban NE;** — **Mayer Cédric Rudolf** 1981. márc. 14-én **Lausanne-ban.**

Szentségi házasságot kötöttek: Cseh Gyula és von Erdey Marika 1981. márc. 7-én **Colombier-ban NE.**

Sankt Gallen: Halálozás: Grosz József, 89 éves, temetése Arniswilben; **Orosz Lászlóné,** 65 éves, temetése St. Gallenben.

Szexualitás és a hívő ember

Atomkorszakban élünk, amikor az emberiség képes önmagát rövid idő alatt elpusztítani. A materializmus az Egyházon belül is tért hódít és ezért ereje meggyöngyült. A materializmus fegyverei: a szex, alkohol, dróg (kábitószerek); ha ez nem elég, következnek a fenyegetés, terror, gyilkosság.

A pornográf irodalom terjedése már a gyermek fantáziáját megfertőzi. Az ilyen gyermek felnőve sem képes legtöbb esetben a természetes életformát megtalálni. A felgyorsult élettempó, alkohol, nikotin csak súlyosbítja a helyzetet. Egyidejűleg az erkölcsi normák lazulnak. Az Egyház engedékenysége nem erősíti az Egyház helyzetét, sőt gyengíti.

Az ember két legerősebb ösztöne az önfenntartás és a fajfenntartás. A házasság szövetség az utódnevelésre. A magyar ember nem is tekinti családnak a gyermektelen házasságot. Hány családja van? — kérdezik, s ezen azt értik: hány gyereke van?

A régiek is ismerték a családtervezés kérdését. Ezért Tibetben, ahol kevés a termőföld, a többnejűség uralkodik.

Egy Békés-megyei gazda mondja: amikor már nem akartunk több gyereket, az istállóba mentem aludni.

Standenath asszony, aki szemorvos férjével két évet töltött Indiában 1930 táján, azt írja útirajzában, hogy Gandhi telepén előírás volt a nemi megtartoztatás házastársaknál is.

Aki életét valóban embertársai szolgálataiba állítja, le kell hogy mondjon a családi életéről, mert ez sok energiáját vonja el a közösségtől. Hogyan gondoskodhatna Kalkutta szegényeiről Teréz Anya, ha férjhez ment volna? A szentek élete tanúsítja, hogy a szexuális ösztön elfojtása milyen nagy energia-mennyiség felszabadulását jelent, amit aztán mások javára lehet fordítani. Az önként vállalt szexuális önmegtartoztatás semmiféle káros hatással nincs az egyénre, szemben egyes orvosok állításával. A túlhajtott nemi élet kíváncsága a mai idők légkörében van. Gondolkodásunkat gyermekkortól ilyen irányba befolyásolja az irodalom, a sajtó, rádió, televízió. A materialista orvostudomány specializálódott, de csak tüneteket kezel, és nem a betegség okát keresi.

Megtanultuk, hogyan kell ápolni gépkocsinkat, de nem tudjuk ápolni, kezelni saját testünket. Nem tudunk valóban pihenni sem!

Nehéz tömörebben és oly szépen összefoglalni a házastársak kötelelességeit, mint azt Pál apostol teszi (1 Kor 6-7; Efez 1; Tim 5). Röviden azt mondhatjuk: A kölcsönös tisztelet, szeretet és önmérséklet kell hogy összekapcsolja a házastársakat, a szebb, egészségesebb nemzedék felnevelése érdekében.

A szocialista erkölcspolitikája a gyakorlatban megbukott. A nők számára egyenjogúságot követelő szocialisták, hatalomra jutva, soha nem ismert mértékben a nőt meggyalázták és kiszolgáltatották a hatalom birtokosainak.

Itt az ideje, hogy a jóakarú emberek harcot indítsanak a pornográf szennyirodalom ellen. Mindenekelőtt az utcát kell megszabadítani a szexszajtó termékeitől. Csak így óvhatjuk meg gyermekeink fantáziáját az alantas folyóiratok szex-képeitől, amikkel már iskolába menet találkozunk az utcán.

Vigh Lajos

Luxeuil (Franciaország)

H I R D E T É S

Építéstechnikusnő, 33 éves, filigránalakú (156 cm. 54 kg.), zöldszemű, barnahajú, keresi 40 év körüli intelligens, jókedélyű férfi ismeretséget házasság céljából (kalandok nélkül!). Válaszokat a Szerkesztőségbe „Ádám hol vagy?” jelígre.

Svédországban élő 50 éves, egészséges, jómegjelenésű, jó állásban lévő szakember megismerkedne becsületes értelmű hölgygel (45–50-éssel) házasság céljából. Válaszokat „Vasszakipari” jelígre a Szerkesztőségbe.

Stuttgartban élő 40 éves 176 cm. gyermektelen, fekete-hajú, vígkedélyű, csinosnak mondott, jókeresetű fényképész nő keresi magához illő szolid férfi ismeretséget. — Válaszokat „Szabadkai” jelígre a Szerkesztőségbe.

Szomorú a magányos élet! 62 éves, egészséges, kettesben jókedélyű, optimista természetű német állampolgár vagyok. Keresem azt a magányos, egyszerű, melegszívű hölgyt, aki hasonlóképpen érez és szívesen megosztaná velem életét. — Leveleket: „Gyöngyvirág” jelígre a Szerkesztőségbe.

Ausztriában élő, egyedülálló, szolid, háziasszony, magára és környezetére igényes asszony, levelezne 55-65 körüli nemesgondolkodású, független honfitárssal. Levelét a Szerkesztőségbe várom „Ö-szinteség” jelígre.

Budapesten élő, 30 éves, 175 cm. magas, intelligens, csinos, olaszul is beszélő tisztviselő nő keresi intelligens férfi ismeretséget házasság céljából 40 éves korig. — Válaszokat: „Európa” jelígre a Kiadóba.

Új könyvesemény! Megjelent!

Kapható!
Csonka Emil
A FORRADALOM
oknyomozó története
1945-1956

Csonka Emil könyve hiteles történelmi mű, izgalmas olvasmány, hézagpótló munka, a forradalom kézikönyve, a 20. századi magyar történelem 12 évenek drámai megelevenítése.

A könyv ára: 39.80 DM, vagy 19.80 USA dollár, plusz portó. Fizethető csekkel, money orderrel, postautalvánnyal. Megrendelhető a szerző címen: Dr. Emil Csonka, Elektrastr. 58, D-8000 München 81, BRD, W. Germany

MAGYAR KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Többek kérésére közöljük, hogy a Landesbibliothek keretén belül működő

magyar könyvtár

szívesen fogadja minden Svájcban élő magyar-nyelven olvasni szerető jelentkezését. A könyvtár használata díjtalan. A könyvek cseréje posta útján történik.

Jelentkezés magyarul írásban. Cím:

Schweizerische Landesbibliothek

Ungarische Abteilung

Hallwylstr. 15. — CH-3003 Bern

Kedvezményes áron kapható!

AZ IRODALOM VILÁGA

A könyv az irodalomelmélet alapkérdéseit tárgyalja, bő szemelvényeket nyújtva a világirodalom remekíróinak műveiből. Pl. csak a költői műfajokat ismertető fejezeteket 100-nál jóval több gyönyörű vers illusztrálja.

Tanároknak, felsős diákoknak és az irodalom iránt érdeklődőknek melegen ajánljuk.

A több mint 300 oldalas szépirodalmi állítású, esszégyűjteményű könyv ára csak 15.— DM, tengerentúlra 10.— \$ + postaköltség.

Rendelje meg az „Életünk” címén!

Yves de Daruvár:

A FELDARABOLT MAGYARORSZÁG

c. híres könyve magyarul, több színes és fekete-fehér képpel és térképpel, kemény vászonkötésben, számtalan olyan fontos történelmi dokumentumot tartalmaz, mely a szerző másnyelvű kiadványaiban nem szerepel. Az izgalmas történelmi dokumentációt olvassuk anyanyelvünkön.

A könyv ára portóval együtt 40.— Sfr., vagy ezen értéknek megfelelő más valuta.

Megrendelhető közvetlen a kiadónál:

EDITION BALOGH

Postfach 19 - CH-6000 Luzern 5

SPORT

A magyar labdarúgó-bajnokságban a Ferencváros saját pályáján és közönsége előtt 1:0-ra győzött a Csepel ellen. Így pontelőnnyel továbbra is az élen van. Ezt a fordulót ismét a gólszegénység jellemezte. A nyolc mérkőzésen mindössze 12 gól született, amely bizonyítja, hogy a magyar csapatok még mindig nem húzták föl góllövő cipőjüket.

Göteborgban befejeződött a 28-ik kötött-fogású birkózó európbajnokság. Mindig nem húzták föl góllövő cipőjüket. Kocsis Ferenc a 74 kilós súlycsoportban olimpiai bajnoki érme mellé harmadszor tűzhetette fel az európbajnoki aranyát. Rácz Lajos az 52 kilós súlycsoportban nagyon nehéz mezőnyben ezüstermet nyert. Tóth István súlycsoportjában ötödik lett. Az ólomsúlyban Rovnyai nagy balszerencsével csak a negyedik helyet tudta elérni. A nemzetek közötti pontversenyben Magyarország a Szovjetunió, Bulgária és Lengyelország mögött a negyedik helyen végzett.

Befejezésül még egy hír, amely élénken foglalkoztatja a nemzetközi sportközvéleményt. Károlyi Béla, a román női tornászválogatott edzője, feleségével Mártával és Pozsár Géza koreográfussal Washingtonban menekültjogot kért. Károlyi Béla már korábban sem rejtette véka alá, hogy nem ért egyet a román tornászszövetség vezetőivel, akik lépten-nyomon beavatkoztak munkájába. Nyilvánosan kijelentette, hogy a nemzetközi pontozóbírák nem állnak hivatásuk magaslatán. Az amerikai belügyminisztérium szóvivője szerint Károlyi Béla és Pozsár Géza minden valószínűség szerint megkapja a politikai menedékjogot. Károlynak és feleségének hét-éves kislánya, Pozsárnak felesége és újszülött kislánya van Romániában, de remélik, hogy a román kormány családtagjaikat kiengedi az országból.

Lapzárta: A magyar labdarúgó válogatott Valenciában nagy meglepetésre 3:0 arányban legyőzte a spanyol válogatottat. Ez volt az első eset, hogy a magyar válogatott spanyol földön győzelmet aratott.

M. Gy.

„TÉTÉNY“ Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. BAYER

Kreitmayerstr. 26 - D-8000 München 2
Telefon (089) 19-63-93

	DM
Alföldi Olaszrizling	5.10
Alföldi Kékfrankos	5.10
Abasári Rizling	6.15
Debrői Hárslevelű	6.15
Badacsonyi Kéknyelű	6.50
Badacsonyi Szürkebarát	6.60
Soproni Kékfrankos	6.40
Domszólói Muskotály	6.50
Domszólói Tramini	6.90
Badacsonyi Tramini	6.90
Villányi Burgundi	6.60
Hajósi Cabernet	6.50
Tokaji Aszú 4 puttonyos	13.50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	11.50
Kecskeméti Barackpálinka	25.—
Hasas Barackpálinka	23.—
Cseresznyepálinka	23.—
Szilvapálinka	21.—
Hubertus	18.50
Köser szilvapálinka	29.—
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	28.—
Beverage Bitters (Unic.)	14.50
Szalámi (Pick) 1 kg.	22.50
Csabai 1 kg.	20.50
Gyulai 1 kg.	18.50
Süli Debreceni 1 kg.	14.—
Süli Kolbász 1 kg.	15.—
Házi Kolbász 1 kg.	17.50
Tarhonya 1/2 kg.	2.90
Nagykoktészta 1/2 kg.	3.20
Lebbencs 1/2 kg.	3.20
Kiskocka, cérnametelt 100 gr.	—75
Paprika káposztával 820 gr.	4.20
Bogyoszlói paprika (erős) 820 gr.	3.90
Hegyes paprika (nem csipős) 820 gr.	4.20
Hegyes paprika (csipős) 820 gr.	4.20
Disznósajt (téli időszakban) 1 kg.	12.—
Császárkörte	18.50
Vilmos Körtepálinka	23.50

Üvegárút is szállítunk!

PÜNKÖSDI LELKIGYAKORLAT

Az 1981. évi magyar lelkigyakorlatot Bruder Klaus remetésege közelében, a Sachseln mellett

FLÜELI - ben

tartjuk, a Pax Montana-ban.

(Az autóbussz a ház előtt áll meg.)

A lelkigyakorlat időpontja: PÜNKÖSD, éspedig jún. 5. péntek estétől jún. 8. pünkösdhétfő délutánig.

A lelkigyakorlatot P. Dér János SJ tartja. Tárgy: Jöjj Szentlélek Úristen. Költség: személyenként 3 napra, teljes ellátással

egyágyas szobában Fr. 170.—

kétágyas szobában Fr. 150.—

Mivel az egyágyas szobák száma korlátozott, ezeket a jelentkezés sorrendjében osztjuk ki.

Jelentkezés: mielőbb, de legkésőbb május 15-ig.

Huba Judit, Neptunstr. 10. 8032 Zürich
Telefon: (01) 251 55 54.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadó, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. — Daimlerstr. 249. D-4040 Neuss. Tel.: (021 01) 54 13 17.

MAGYAR HENTESÁRÚT

gyártunk immár 10 éve Stuttgartól 40 km-re WELZHEIMBEN. Kérem győződjék meg kiváló minőségű, magunk által készített áruféleségeinkről:

	DM
1 kg. Füstölt kolbász	16.—
1 kg. Friss kolbász, sütni való	14.—
1 kg. Debreceni (vékonybélben)	15.—
1 kg. Disznósajt	10.—
1 kg. Balkán füstölt májas	12.—
1 kg. Balkán füstölt véres	10.—
1 kg. Hurka sütni rizsával	10.—
1 kg. Hurka véres rizsával	10.—
1 kg. Fokhagymás felvágott	16.—
1 kg. Paprikás Puszta Szalámi	16.—
1 kg. Sonkaszalámi 90% sovány	20.—
1 kg. Fokhagymás paprikás toka	12.—
1 kg. Angol szalonna	18.—
1 kg. Füstölt odalszalonna	12.—
1 kg. Füstölt sonka	20.—

Minden árút légmentes csomagolásban utánvétellel szállítunk.

FLEISCHWARENFABRIK, VIKTOR PAL
7063. Welzheim Lerchenstr. 29.
Telefon: (07182) 67-36

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállalkozásokat magyarra fordító és németre fordító magyarra. — Postfach 162, D-8000 München 1 - Telefon (089) 3 00 21 62

MAGYAR KÖNYVEKBEN, HANGLEMEZEKBEN

a legnagyobb választék:

MUSICA HUNGARICA cégnél
Rümansir. 4 - 8000 München 40.

	DM
Csonka Emil: A Forradalom oknyomozó története	40.—
Kádár Gyula: A Ludovikától Sopronkőhidáig	27.—
Vas Zoltán: Viszontagságos életem	14.—
Kopácsi Sándor: Az 1956-os forradalom és a Nagy Imre per	14.—
Oltványi L.: Harcunk Dél-Budapesten 1956	22.—
Habsburg Ottó: Jalta és ami utána következett	27.—
Szoltsenyicin: Gulag szigetec. I-II. a	32.—
Székely M.: Zátony. Erdély tört. reg.	30.—
Wass Albert: A kastély árnyékában Tört. regény	30.—
Moldova: A szent tehén	22.—
Mécs László: Aranygyapju	30.—
Faludy Gy.: Összegyűjtött versei 635 o.	47.—
Zilahy Lajos: Két fogoly	30.—
Halálos tavasz, Szépapám szerelme	24.—
Claire Kennet könyvei nagy választékban: Éjszaka Kairóban, Randevu Rómában, Holdfény Hawaiiiban, Május Manhattanben, Neonfény, a	27.—
Magyarország Történelmi Térképe 55x83 cm. színes nyomás, a vármegyék címereivel	16.—
Apon 2755 30 cm. kanglemez	DM 21.—
Ott ahol zúg az a, Székely Himnusz, Kis lak áll a nagy Duna, Krasznahorka, A csitári hegyek, stb. dalok, Vayda János énekel. Kiváló felvétel.	

DM 30.— aluli rendelésnél, némi postaköltséget az összeghez számolva, kérjük a könyv árát előre befizetni.

Rendelést telefonon is felvesszünk:

Telefon (089) 30-50-43

Augusztus hónapban szabadságon vagyunk!

Gazda találkozó Svájcban

Május 30-án Solcturn-ban tartja a bécsi Gazdaszövetség szokásos összejövetelét svájci tagjai számára. Több előadás után megtekintenek egy környékbeli mezőgazdasági iskolát, majd dr. Nagykállói Nagy Gyula vezetésével városnézés következik. Solcturn 500 éves fennállását ünnepli.

KERESÉS

Volt osztálytársa keresi Tóth István professzort, aki Rómában tanított és most állítólag Turinban él. 1931-ben a nyiregyházi Kir. Kath. Gimnáziumban „Szepe bacsinál” érettségizett. — Akik tudnak róla, szíveskedjenek közölni címét az „Életünk” Szerkesztőségével.

A „Magyar Gazda Híradó” 25. évfolyamába lépett. Jubileumi számaiban gróf Széchenyi Ágost, v. földbirtokos és Szabó Károly kisgazda méltatja az évfordulót. A jubileumi közgyűlésen Jeszenits Gyula gazd. tanácsos elnököt, a társaság elnökeinek képviselői meleg szavakkal köszöntötték a közgyűlést.

BÉCS és KÖRNYÉKE

figyelem!

ZONGORAHANGOLÁS

jutányos áron

SZAKBECSLÉS

díjtalanul!

Telefon: (0222) 3 5 7 4 4 4 2

MÉG KAPHATÓ

Juhász László

MAGYAROK AZ ÚJVILÁGBAN

című új könyve, amely az első világháború ősüinktől a századforduló kivándorlási hullámig követi az amerikai magyar nyomokat.

Ára: 15.— DM, 100.— öSch, 7.— \$.
Megrendelhető: Dr. Juhász, Bülowstr. 10/1
D-8000 München 80

A szerző két korábbi könyve: „Bécs magyar emlékei” és „Burgenland”
E L F O G Y O T T

BÉCS legszebb kerületében, Döblingben 3 szobás (82 m²), balkonos, étaszfűtéses, azonnal beköltözhető örökéletű 170.000 DM-ért eladó. Telefon tájékoztatás: München 98-45-21.

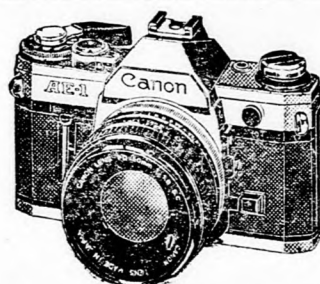
CANON — MINOLTA — TOKINA
L E R A K A T

FOTO DOBOS
8000 MÜNCHEN 2 RINDERMARKT 16 TELEFON 089/240852

74 éves cég! Győr — München!

KOVÁTS MIHÁLY ÉS SZENT LÁSZLÓ EMLÉKÉREM

Az Amerikai Magyar Történelmi Társulat, az Egyesült Államok megalakulásának 200. évfordulója alkalmából kibocsátotta a FABRICZY KOVÁTS MIHÁLY huszárezredes emlékérmét. Az O nevéhez fűződik az amerikai huszárok (cavalry) megszervezése és Charleston város védelmében, csapatának élén 1779-ben életét áldozta. Ezzel egyidejűleg került kibocsátásra II. János-Pál pápa áldásával a SZENT LÁSZLÓ emlékérem is.

Az érmék adatait: A Kováts érme BODO SÁNDOR alkotása, a Szent László érmet L. C. HAMPTON készítette. Átmérője 50 mm, kb. 75 gr., PP minőség, Cu-fényezés csiszolt bronz. Ára: 65.— DM, vagy 35.— \$.

Megrendelhető: NUMISMATICA HUNGARICA, Postfach 73-0302, D-6000 Frankfurt/M 73. West-Germany.

ÉLETUNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40
Telefon: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészseg.

Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc,
Seelsorger.

*

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 38.

Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
Abonnement: DM 15.— pro Jahr und Exemplar; nach Übersee DM 25.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szél és ő náluk is kell előfizetni!

Tengeren túlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 15.— DM, vagy ennek megfelelő valuta.

Tengeren túlra légipostával 25.— DM. Lapzárta: a hónap 18-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath.

Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto:
München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge
„Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei,
Ferchenbachstr. 88. - 8 München 50.

Négy hónapja Essenben élő fiatal magyar nő munkát keres. Cím: c/o Hegyes Ferenc, 4300 Essen 1, Schürenberg Str. 6.

MINDENNEMŐ magyar-német / német-magyar fordítást gyorsan és olcsón elvégez

WILHELM DIVY

diplomás, törvényszéki hites okirattfordító és tolmács, tanár, magyar és német főisk. végzettséggel, a magyar és német iskolarendszer alapos ismerője.

FIGYELEM! Kilenc éve szervezek privátutazás-jellegű, magas színvonalú magyarországi társasutazásokat, németül beszélők számára is. Kérjen prospektus! Cím: Wilhelm Divy, 7990 Friedrichshafen, Lindenstr. 50. — Tel.: 07541 / 71391.

PAL

FLEISCH-U. WURSTWAREN
Lerchenstraße 29 · 7063 Welzheim

HONFITÁRSÁKI

MAGYAROSAN KÉSZÜLT

hentesárúinkat

TELJESEN DÍJMENTESEN

PRÓBÁLJA MEG

Küldjön egy levelezőlapot pontos feladással — vagy hívjon telefonon: 07182 / 67-36 vagy az esti órákban 81-81.

Pár napon belül díjmentesen érkezik a próbacsomag. Ön nem fizet semmit! Adja meg címünket barátainak, ismerőseinek!

Jó étvágyat kívánunk!

Melléklet az Életünk 1981. májusi számához.

Kötelességünknek érezzük, hogy megemlékezzünk Bartók Béla születésének századik évfordulójáról. Zenetörténelmi jelentősége elérte nemcsak az európai, hanem a világnagyságok mértékét, és a halála után harminchat évvel sokkal ismertebb, mint életében volt. Felsőausztria vezető napilapja a közelmúltban nagy cikket közölt róla, és azt markáns arcképe díszítette. Idézek néhány mondatot ebből a cikkből: „A Bartók-művek állandó visszatérése a linzi koncertmüsorokban és a Bruckner-ünnepségen arra utal, hogy Bartók-év van. Őt századunk legjelentősebb művészei és leglenyűgözőbb egyéniségei közé kell számítanunk. Mély gyökerei voltak a romantikában... Szerzői életművének másik gyökere kifejezett hazaszeretetében található. Ez rendkívüli tragikumban csúcsosodott ki. Gyermek-és ifjúkorának egyetlen helysége sem tartozik már Magyarországhoz, beleértve Nagyszentmiklóst, szülőhelyét is... 1945-ben New Yorkban érte a halál. Verrák következtében, szegényen és magányosan hunyt el. Legsúlyosabb betegségének azonban egyszerű neve van: honvágy”. Ehhez hozzátesszük, hogy egész életében hű maradt ahhoz az ígérethez, amelyet édesanyjának írt levelében tett: „Egész életemben minden téren, mindenkor és minden módon egy célt fogok szolgálni: a magyar nemzet és a magyar haza javát”. Ime ismét egy példa arra a nemes hazaszeretetre, amely egybeolvad az emelkedett humanizmussal, és pedig olyan szerves egységben, hogy személyét már az egész művelt emberiség a magáénak ismeri, művei pedig állandó műsorszámok a világ nagy koncerttermeiben.

+ + + + +

Cserkészcsapatunk tizéves fennállását kétszeresen is megünnepeltük. Egyik ünneplés a jubileumi cserkészelőadás volt. A csapat múltjának ünnepi áttekintése és a művészi program társadalmi esemény volt a linzi magyarság életében. Az évforduló másik, nem kevésbé jelentős megnyilatkozása volt a Linzi magyar Cserkész hírek jubileumi számának megjelenése. Itt csak a vezércikk néhány sorára utalok: „Bodnár Gábor A magyarországi cserkészlet története című művében megjegyzi, hogy 1940-ben a cserkészlet próbaanyagának új összeállítását mintha csak próféták és látókok készítették volna. Azt ma, negyven év elmúltával, a teljesen megváltozott világban, külföldön is felhasználhatjuk. Az pedig két alappilléren nyugszik: Az egyik a Biblia, a másik pedig a magyar kultúra és a magyar értékek”. Ezek a hitvallásszerű sorok már nem annyira a tiz év zárszavához tartoznak, hanem inkább a következő évtized nyitányát képezik.

+ + + + +

Az előző havi lelkigyakorlatunk hosszabb méltatást is érdemelne, de szokásos szükszavuságunkkal csak annyi álljon itt, hogy emelkedett lefolyásáért hálásak vagyunk az Urnak, köszönjük a Ruzsik Vilmos atyának, és tisztelettel adózunk a résztvevőknek igazi buzgóságukért.

+ + + + +

A magyar szentmisét Linzben minden vasárnap 1/2 11-kor a neue heimati templomban tartjuk. Kivétel csupán a hó második vasárnapja. Akkor a kleinemüncheneri templomban mondjuk a szentmisét 1/2 12-órás kezdettel. A welsi hivek számára a hó második vasárnapján 1/2 9-kor misézem. Május 28-án, Jézus mennybemenetelének ünnepén a neue heimati templomban 1/2 11-kor lesz a szentmise.

+ + + + +

Május 10-én megtartjuk az anyak napját. A kleinemüncheneri templomban a 1/2 12-kor az ünnepi szentmise keretében tesznek fogadalmat cserkészjelöltjeink, és akkor ünnepeljük meg az édesanyákat is.

+ + + + +

Halottaink: Negyvennegyedik életévében, ápr. 11-én hunyt el Mihályi János honfitársunk (Linz, Schörgenhubstr. 36.). Martozom emlékének azzal, hogy a kórházlelkész értesítését közöljem. Eszerint a kórházi ágyon hittél, példás előkészülettel indult az örökkévalóság felé. Dr. Horváth Géza hittanár temette 16-án a sanktmartini temetőben. - Molnár János honfitársunk (Linz, Helmholtzstr. 27.) hatvanhatéves korában hunyt el. - Ápr. 17-én, nagypénteken halt meg hosszú betegeskedés után Leysek Rozália testvérünk (Linz, Wacholderweg 1.). Három nappal halála előtt meglátogattam a kórházban. A német szót egészséges korában is nehezen értette. Kihunyó félben levő öntudata pedig már csak a magyar szóra éledt fel egy-egy pillanatra. Inhalt: Bartók-Jahr.-Pfadfinderjubiläum.-Rückblick auf die Exerziten.-Tod des Mihályi J., des Molnár J. und der Leysek R.

Dr. Kerny Géza